OVID

AMORES

LATIN TEXT

OF EHWALD'S

1916 EDITION

HEXAMETERS (ODD LINES)
THEN PENTAMETERS (EVEN LINES)

ODD LINES THEN EVEN LINES

|| ODD BOOKS THEN EVEN BOOKS

BOOKS 1 3 2

WITH RESTART

EPIC POEM .ORG

DIGITAL CLASSICS

INTERLEAVABLE

🇺🇸 3.0

THESE LINES HAVE CONVERGED TO TELL
A STORY THAT SATISFIES ME IN MY HEART,
WHERE ONLY THERE IT REALLY COUNTS.

Notes

Notes

Subscribam: 'Veneri fidas sibi Naso ministras

1.12 FLETE meos casus: tristes rediere tabellae!
Omina sunt aliquid: modo cum discedere vellet.
Missa foras iterum limen transire memento
Ite hinc, difficiles, funebria ligna, tabellae,
Quam, puto, de longae collectam flore cicutae
◆◆◆ At tamquam minio penitus medicata rubebas:
Proiectae triviis iaceatis, inutile lignum,
Illum etiam, qui vos ex arbore vertit in usum,
Praebuit illa arbor misero suspendia collo,
Illa dedit turpes raucis bubonibus umbras,
His ego commisi nostros insanus amores
Aptius hae capiant vadimonia garrula cerae,
Inter ephemeridas melius tabulasque iacerent,
Ergo ego vos rebus duplices pro nomine sensi:
Quid precer iratus, nisi vos cariosa senectus

1.13 IAM super oceanum venit, a seniore marito
Quo properas, Aurora? mane! sic Memnonis umbris
Nunc iuvat in teneris dominae iacuisse lacertis;
Nunc etiam somni pingues et frigidus aer,
Quo properas, ingrata viris, ingrata puellis?
Ante tuos ortus melius sua sidera servat
Te surgit quamvis lassus veniente viator,
Prima bidente vides oneratos arva colentes,
Tu pueros somno fraudas tradisque magistris,
L1[O] Atque vades sponsum stultos ante Atria mittis,
𝔸 Nec tu consulto, nec tu iucunda diserto:
◆◆◆ Tu, cum feminei possint cessare labores,
Omnia perpeterer; sed surgere mane puellas,
Optavi quotiens, ne Nox tibi cedere vellet,
Optavi quotiens, aut ventus frangeret axem,
Quid, si Cephalio numquam flagraret amore?
Invida, quo properas? quod erat tibi filius ater,
Tithono vellem de te narrare liceret:
Illum dum refugis, longo quia grandior aevo,
At si, quem mavis, Cephalum conplexa teneres,
Cur ego plectar amans, si vir tibi marcet ab annis?
Adspice, quot somnos iuveni donarit amato
Ipse deum genitor, ne te tam saepe videret,
Iurgia finieram; scires audisse: rubebat;

1.14 DICEBAM 'medicare tuos desiste capillos!'
At si passa fores, quid erat spatiosius illis?
Quid, quod erant tenues, et quos ornare timeres,
Vel pede quod gracili deducit aranea filum,
Nec tamen ater erat nec erat tamen aureus ille,
Qualem clivosae madidis in vallibus Idae
Adde, quod et dociles et **centum** flexibus apti
Non acus abrupit, non vallum pectinis illos;
Ante meos saepe_est oculos ornata nec umquam
Saepe etiam nondum digestis mane capillis

OVID

THE AMORES

HEXAMETERS (ODD LINES)
THEN PENTAMETERS (EVEN LINES)

BOOKS 1 3 2

WITH RESTART

EPIC POEM .ORG

DIGITAL CLASSICS

THESE LINES HAVE CONVERGED TO TELL
A STORY THAT SATISFIES ME IN MY HEART,
WHERE ONLY THERE IT REALLY COUNTS.

ODD LINES THEN EVEN LINES
|| ODD BOOKS THEN EVEN BOOKS

INTERLEAVABLE

language: Latin (GOLDEN AGE)
copy text: Ehwald ex Merkel (1916)
typeface: Kings Caslon by Dalton Maag

As some way-faring Man, who wanders o'er
In Thought, a Length of Lands he trod before,
Sends forth his active Mind from Place to Place,
Joins Hill to Dale, and measures Space with Space:

EPICPOEM.ORG 🇺🇸 2457 lines 3.0

PRINT 2-SIDED: **3 to 28**

0 QUI modo Nasonis fueramus quinque libelli,
Ut iam nulla tibi nos sit legisse voluptas,
1.1 ARMA gravi numero violentaque bella parabam
Par erat inferior versus: risisse Cupido
Quis tibi, saeve puer, dedit hoc in carmina iuris?
Quid, si praeripiat flavae Venus arma Minervae,
◆◆◆ Quis probet in silvis Cererem regnare iugosis,
Crinibus insignem quis acuta cuspide Phoebum
Sunt tibi magna, puer, nimiumque potentia regna:
An, quod ubique, tuum‿est? tua sunt Heliconia tempe?
Cum bene surrexit versu nova pagina primo,
Nec mihi materia‿est numeris levioribus apta,
Questus eram, pharetra cum protinus ille soluta
Lunavitque genu sinuosum fortiter arcum,
Me miserum! certas habuit puer ille sagittas:
Sex mihi surgat opus numeris, in quinque residat:
Cingere litorea flaventia tempora myrto,
1.2 ESSE quid hoc dicam, quod tam mihi dura videntur
Et vacuus somno noctem, quam longa, peregi,
Nam, puto, sentirem, siquo temptarer amore.
Sic erit: haeserunt tenues in corde sagittae,
Cedimus an subitum luctando accendimus ignem?
Vidi ego iactatas mota face crescere flammas
Verbera plura ferunt, quam quos iuvat usus aratri,
Asper equus duris contunditur ora lupatis,
L1[I] Acrius invitos multoque ferocius urget,
𝔸 En ego confiteor: tua sum nova praeda, Cupido;
◆◆◆ Nil opus est bello: veniam pacemque rogamus,
Necte comam myrto, maternas iunge columbas!
Inque dato curru, populo clamante triumphum,
Ducentur capti iuvenes captaeque puellae:
Ipse ego, praeda recens, factum modo vulnus habebo
Mens Bona ducetur manibus post terga retortis
Omnia te metuent, ad te sua bracchia tendens
Blanditiae comites tibi erunt Errorque Furorque,
His tu militibus superas hominesque deosque,
Laeta triumphanti de summo mater Olympo
Tu pinnas gemma, gemma variante capillos
Tunc quoque non paucos, si te bene novimus, ures,
Non possunt, licet ipse velis, cessare sagittae,
Talis erat domita Bacchus Gangetide terra:
Ergo cum possim sacri pars esse triumphi,
Adspice cognati felicia Caesaris arma:
1.3 IUSTA precor: quae me nuper praedata puella‿est,
A, nimium volui! tantum patiatur amari:
Accipe, per longos tibi qui deserviat annos,
Si me non veterum commendant magna parentum
Nec meus innumeris renovatur campus aratris,
At Phoebus comitesque novem vitisque repertor
At nulli cessura fides, sine crimine mores

2 (1C) Summa ducum, Atrides, visa Priameide fertur
Mars quoque deprensus fabrilia vincula sensit:
Ipse ego segnis eram discinctaque in otia natus:
Inpulit ignavum formosae cura puellae
Inde vides agilem nocturnaque bella gerentem.
QUALIS ab Eurota Phrygiis avecta carinis 1.10
Qualis erat Lede, quam plumis abditus albis
Qualis Amymone siccis erravit in agris,
Talis eras: aquilamque in te taurumque timebam,
Nunc timor omnis abest, animique resanuit error,
Cur sim mutatus, quaeris? quia munera poscis;
Donec eras simplex, animum cum corpore amavi;
Et puer est et nudus Amor; sine sordibus annos
Quid puerum Veneris pretio prostare iubetis?
Nec Venus apta feris Veneris nec filius armis:
Stat meretrix certo cuivis mercabilis aere,
Devovet imperium tamen haec lenonis avari
Sumite in exemplum pecudes ratione carentes:
Non equa munus equum, non taurum vacca poposcit,
Sola viro mulier spoliis exultat ademptis,
Et vendit, quod utrumque iuvat, quod uterque petebat,
Quae Venus ex aequo ventura est grata duobus,
Cur mihi sit damno, tibi sit lucrosa voluptas,
Non bene conducti vendunt periuria testes,
Turpe, reos empta miseros defendere lingua;
Turpe, tori reditu census augere paternos L1[I]
Gratia pro rebus merito debetur inemptis; 𝔸
Omnia conductor solvit: mercede soluta
Parcite, formosae, pretium pro nocte pacisci;
Non fuit armillas tanti pepigisse Sabinas,
E quibus exierat, traiecit viscera ferro
Nec tamen indignum‿est a divite praemia posci:
Carpite de plenis pendentes vitibus uvas,
Officium pauper numeret studiumque fidemque:
Est quoque carminibus meritas celebrare puellas:
Scindentur vestes, gemmae frangentur et aurum:
Nec dare, sed pretium posci dedignor et odi:
COLLIGERE incertos et in ordine ponere crines 1.11
Inque ministeriis furtivae cognita noctis
Saepe venire ad me dubitantem hortata Corinnam,
Accipe et ad dominam peraratas mane tabellas
Nec silicum venae nec durum in pectore ferrum
Credibile est et te sensisse Cupidinis arcus:
Si quaeret quid agam, spe noctis vivere dices;
Dum loquor, hora fugit: vacuae bene redde tabellas.
Adspicias oculos mando frontemque legentis:
Nec mora, perlectis rescribat multa, iubeto:
Conprimat ordinibus versus, oculosque moretur
Quid digitos opus est graphio lassare tenendo?
Non ego victrices lauro redimire tabellas

Aera nitent usu, vestis bona quaerit haberi,
Forma, nisi admittas, nullo exercente senescit,
Certior e multis nec iam invidiosa rapina_est.
Ecce, quid iste tuus praeter nova carmina vates
Ipse deus vatum palla spectabilis aurea
Qui dabit, ille tibi magno sit maior Homero:
◆◆◆ Nec tu, siquis erit capitis mercede redemptus,
Nec te decipiant veteres circum atria cerae:
Quin, quia pulcher erit, poscet sine munere noctem!
Parcius exigito pretium, dum retia tendis,
Nec nocuit simulatus amor; sine, credat amari,
Saepe nega noctes: capitis modo finge dolorem,
Mox recipe, ut nullum patiendi colligat usum,
Surda sit oranti tua ianua, laxa ferenti;
Et, quasi laesa prior, nonnumquam irascere laeso:
Sed numquam dederis spatiosum tempus in iram:
Quin etiam discant oculi lacrimare coacti,
Nec, siquem falles, tu periurare timeto:
Servus et ad partes sollers ancilla parentur,
Et sibi pauca rogent: multos si pauca rogabunt,
Et soror et mater, nutrix quoque carpat amantem:
Cum te deficient poscendi munera causae,
Ne securus amet nullo rivale, caveto:
Ille viri videat toto vestigia lecto
Munera praecipue videat, quae miserit alter:
L2[O] Cum multa abstuleris, ut non tamen omnia donet,
𝔸 Lingua iuvet mentemque tegat: blandire noceque;
◆◆◆ Haec si praestiteris usu mihi cognita longo,
Saepe mihi dices vivae bene, saepe rogabis,
Vox erat in cursu, cum me mea prodidit umbra,
Quin albam raramque comam lacrimosaque vino
Di tibi dent nullosque Lares inopemque senectam,

1.9

MILITAT omnis amans, et habet sua castra Cupido:
Quae bello est habilis, Veneri quoque convenit aetas:
Quos petiere duces animos in milite forti,
Pervigilant ambo; terra requiescit uterque:
Militis officium longa_est via: mitte puellam,
Ibit in adversos montes duplicataque nimbo
Nec freta pressurus tumidos causabitur Euros
Quis nisi vel miles vel amans et frigora noctis
Mittitur infestos alter speculator in hostes,
Ille graves urbes, hic durae limen amicae
Saepe soporatos invadere profuit hostes
Sic fera Threicii ceciderunt agmina Rhesi,
Saepe maritorum somnis utuntur amantes,
Custodum transire manus vigilumque catervas
@ Mars dubius nec certa Venus: victique resurgunt,
Ergo desidiam quicumque vocabat amorem,
Ardet in abducta Briseide magnus Achilles:
Hector ab Andromaches conplexibus ibat ad arma,

3 (2C)

Non mihi mille placent, non sum desultor amoris:
Tecum, quos dederint annos mihi fila sororum,
Te mihi materiem felicem in carmina praebe:
Carmine nomen habent exterrita cornibus Io
Quaeque super pontum simulato vecta iuvenco
Nos quoque per totum pariter cantabimur orbem,

1.4

VIR tuus est epulas nobis aditurus easdem:
Ergo ego dilectam tantum conviva puellam
Alteriusque sinus apte subiecta fovebis?
Desine mirari, posito quod candida vino
Nec mihi silva domus, nec equo mea membra cohaerent:
Quae tibi sint facienda tamen, cognosce nec Euris
Ante veni, quam vir! nec quid, si veneris ante,
Cum premet ille torum, vultu comes ipsa modesto
Me specta nutusque meos vultumque loquacem,
Verba superciliis sine voce loquentia dicam:
Cum tibi succurret Veneris lascivia nostrae,
Siquid erit, de me tacita quod mente queraris,
Cum tibi, quae faciam, mea lux, dicamve, placebunt,
Tange manu mensam, tangunt quo more precantes,
Quod tibi miscuerit, sapias, bibat ipse, iubeto:
Quae tu reddideris ego primus pocula sumam
Si tibi forte dabit, quod praegustaverit ipse,
Nec premat inpositis sinito tua colla lacertis,
Nec sinus admittat digitos habilesve papillae,
Oscula si dederis, fiam manifestus amator **L2[O]**
Haec tamen adspiciam, sed quae bene pallia celant, 𝔸
Nec femori committe femur nec crure cohaere
Multa miser timeo, quia feci multa proterve,
Saepe mihi dominaeque meae properata voluptas
Hoc tu non facies; sed, ne fecisse puteris,
Vir bibat, usque roga (precibus tamen oscula desint!)
Si bene conpositus somno vinoque iacebit,
Cum surges abitura domum, surgemus et omnes,
Agmine me invenies aut invenieris in illo;
Me miserum! monui, paucas quod prosit in horas:
Nocte vir includet, lacrimis ego maestus obortis,
Oscula iam sumet, iam non tantum oscula sumet:
Verum invita dato (potes hoc) similisque coactae;
Si mea vota valent, illum quoque ne iuvet, opto,
Sed quaecumque tamen noctem fortuna sequetur,

1.5

AESTUS erat, mediamque dies exegerat horam:
Pars adaperta fuit, pars altera clausa fenestrae,
Qualia sublucent fugiente crepuscula Phoebo,
Illa verecundis lux est praebenda puellis,
Ecce, Corinna venit, tunica velata recincta,
Qualiter in thalamos famosa Semiramis isse
Deripui tunicam; nec multum rara nocebat,
Quae cum ita pugnaret, tamquam quae vincere nollet,
Ut stetit ante oculos posito velamine nostros, 17

Quos umeros, quales vidi tetigique lacertos!
Quam castigato planus sub pectore venter!
Singula quid referam? nil non laudabile vidi
Cetera quis nescit? lassi requievimus ambo.

1.6 IANITOR, indignum, dura religate catena,
Quod precor, exiguum_est: aditu fac ianua parvo
◆◆◆ Longus amor tales corpus tenuavit in usus
Ille per excubias custodum leniter ire
At quondam noctem simulacraque vana timebam;
Risit, ut audirem, tenera cum matre Cupido
Nec mora, venit amor: non umbras nocte volantis,
Te nimium lentum timeo, tibi blandior uni:
Adspice, (uti videas, inmitia claustra relaxa!)
Certe ego, cum posita stares ad verbera veste,
Ergo quae valuit pro te quoque gratia quondam,
Redde vicem meritis! grato licet esse, quod optas.
Excute: sic umquam longa relevere catena,
Ferreus orantem nequiquam, ianitor, audis,
Urbibus obsessis clausae munimina portae
Quid facies hosti, qui sic excludis amantem?
Non ego militibus venio comitatus et armis:
Hunc ego, si cupiam, nusquam dimittere possum:
Ergo Amor et modicum circa mea tempora vinum
Arma quis haec timeat? quis non eat obvius illis?
Lentus es: an somnus, qui te male perdat, amantis
L2[I] At, memini, primo, cum te celare volebam,
𝔸 Forsitan et tecum tua nunc requiescit amica:
◆◆◆ Dummodo sic, in me durae transite catenae!
Fallimur, an verso sonuerunt cardine postes,
Fallimur: inpulsa_est animoso ianua vento.
Si satis es raptae, Borea, memor Orithyiae,
Urbe silent tota, vitreoque madentia rore
Aut ego iam ferroque ignique paratior ipse,
Nox et Amor vinumque nihil moderabile suadent:
Omnia consumpsi, nec te precibusque minisque
Non te formosae decuit servare puellae
Iamque pruinosus molitur Lucifer axes,
At tu, non laetis detracta corona capillis,
Tu dominae, cum te proiectam mane videbit,
Qualiscumque vale sentique abeuntis honorem;
Vos quoque, crudeles rigido cum limine postes

1.7 ADDE manus in vincla meas (meruere catenas),
Nam furor in dominam temeraria bracchia movit:
Tunc ego vel caros potui violare parentes
Quid? non et clipei dominus septemplicis Aiax
Et, vindex in matre patris, malus ultor, Orestes
Ergo ego digestos potui laniare capillos?
Sic formosa fuit; talem Schoeneida dicam
Talis periuri promissaque velaque Thesei
Sic, nisi vittatis quod erat Cassandra capillis,
4 (3C) Quis mihi non 'demens!' quis non mihi 'barbare!' dixit?
Sed taciti fecere tamen convicia vultus,
Ante meos umeris vellem cecidisse lacertos:
In mea vaesanas habui dispendia vires
Quid mihi vobiscum, caedis scelerumque ministrae?
An, si pulsassem minimum de plebe Quiritem.
Pessima Tydides scelerum monimenta reliquit:
Et minus ille nocens: mihi, quam profitebar amare,
I nunc, magnificos victor molire triumphos,
Quaeque tuos currus comitatus turba sequetur,
Ante eat effuso tristis captiva capillo,
Aptius impressis fuerat livere labellis
Denique, si tumidi ritu torrentis agebar,
Nonne satis fuerat timidae inclamasse puellae
Aut tunicam a summa diducere turpiter ora
At nunc sustinui raptis a fronte capillis
Adstitit illa amens albo et sine sanguine vultu,
Exanimis artus et membra trementia vidi,
Ut leni Zephyro gracilis vibratur harundo,
Suspensaeque diu lacrimae fluxere per ora,
Tunc ego me primum coepi sentire nocentem:
Ter tamen ante pedes volui procumbere supplex:
At tu ne dubita (minuet vindicta dolorem)
Nec nostris oculis nec nostris parce capillis:
Neve mei sceleris tam tristia signa supersint,

1.8 L2[I] EST quaedam (quicumque volet cognoscere lenam,
𝔸 Ex re nomen habet: nigri non illa parentem
Illa magas artes Aeaeaque carmina novit
Scit bene, quid gramen, quid torto concita rhombo
Cum voluit, toto glomerantur nubila caelo;
Sanguine, siqua fides, stillantia sidera vidi;
Hanc ego nocturnas versam volitare per umbras
Suspicor, et fama_est; oculis quoque pupula duplex
Evocat antiquis proavos atavosque sepulcris
Haec sibi proposuit thalamos temerare pudicos;
Fors me sermoni testem dedit; illa monebat
Scis here te, mea lux, iuveni placuisse beato?
Et cur non placeas? nulli tua forma secunda_est;
Tam felix esses quam formosissima, vellem:
Stella tibi oppositi nocuit contraria Martis:
Prosit ut adveniens, en adspice! dives amator
Est etiam facies, quae se tibi conparet, illi:
Erubuit. 'decet alba quidem pudor ora, sed iste,
Cum bene deiectis gremium spectabis ocellis,
Forsitan inmundae Tatio regnante Sabinae
Nunc Mars externis animos exercet in armis,
Ludunt formosae: casta_est, quam nemo rogavit;
Has quoque, quae frontis rugas in vertice portant,
Penelope iuvenum vires temptabat in arcu:
Labitur occulte fallitque volubilis aetas,

Ante nec hirsuti torrebant farra coloni,
Sed glandem quercus, oracula prima, ferebant:
Prima Ceres docuit turgescere semen in agris
Prima iugis tauros supponere colla coegit
Hanc quisquam lacrimis laetari credit amantum
Nec tamen est, quamvis agros amet illa feraces,
◆◆◆ Cretes erunt testes; (nec fingunt omnia Cretes;
Illic, sideream mundi qui temperat arcem,
Magna fides testi: testis laudatur alumno)
Viderat Iasium Cretaea diva sub Ida
Vidit, et ut tenerae flammam rapuere medullae,
Victus amore pudor, sulcos arere videres
Cum bene iactati pulsarant arva ligones,
@ Seminaque in latos ierant **aequa**liter agros,
Diva potens frugum silvis cessabat in altis;
Sola fuit Crete fecundo fertilis anno:
Ipsa, locus nemorum canebat frugibus Idae,
Optavit Minos similes sibi legifer annos,
Quod tibi secubitus tristes, dea flava, fuissent,
Cur ego sim tristis, cum sit tibi nata reperta
Festa dies Veneremque vocat cantusque merumque:

3.11a

MULTA diuque tuli: vitiis patientia victa_est;
Scilicet adserui iam me fugique catenas,
Vicimus et domitum pedibus calcamus amorem:
Perfer et obdura! dolor hic tibi proderit olim:
L1[O] Ergo ego sustinui, foribus tam saepe repulsus,
𝔹 Ergo ego nescio cui, quem tu conplexa tenebas,
◆◆◆ Vidi, cum foribus lassus prodiret amator,
Hoc tamen est levius, quam quod sum visus ab illo:
Quando ego non fixus lateri patienter adhaesi,
Scilicet et populo per me comitata placebas:
Turpia quid referam vanae mendacia linguae
Quid iuvenum tacitos inter convivia nutus
Dicta erat aegra mihi: praeceps amensque cucurri;
His et quae taceo duravi saepe ferendis:
Iam mea votiva puppis redimita corona
31 Desine blanditias et verba, potentia quondam,

3.11b

LUCTANTUR pectusque leve in contraria tendunt
Odero, si potero; si non, invitus amabo:
Nequitiam fugio: fugientem forma reducit;
Sic ego nec sine te nec tecum vivere possum
Aut formosa fores minus, aut minus inproba, vellem:
Facta merent odium, facies exorat amorem:
Parce, per o lecti socialia iura, per omnis
Perque tuam faciem, magni mihi numinis instar,
Quidquid eris, mea semper eris; tu selige tantum,
Lintea dem potius ventisque ferentibus utar,

3.12

QUIS fuit ille dies, quo tristia semper amanti
Quodve putem sidus nostris occurrere fatis,
Quae modo dicta mea_est, quam coepi solus amare,

5 (4C) Tum quoque erat neclecta decens, ut Threcia Bacche,
Cum graciles essent tamen et lanuginis instar,
Quam se praebuerunt ferro patienter et igni,
Clamabam ‘scelus est istos, scelus urere crines!
Vim procul hinc remove! non est, qui debeat uri:
Formosae periere comae, quas vellet Apollo,
Illis contulerim, quas quondam nuda Dione
Quid male dispositos quereris periisse capillos?
Non bene consuetis a te spectaris ocellis:
Non te cantatae laeserunt paelicis herbae,
Nec tibi vis morbi nocuit, (procul omen abesto!)
Facta manu culpaque tua dispendia sentis;
Nunc tibi captivos mittet Germania crines:
O quam saepe comas aliquo mirante rubebis,
Nescio quam pro me laudat nunc iste Sygambram:
Me miserum! lacrimas male continet oraque dextra
Sustinet antiquos gremio spectatque capillos,
Collige cum vultu mentem! reparabile damnum_est.

1.15

QUID mihi, Livor edax, ignavos obicis annos,
Non me more patrum, dum strenua sustinet aetas,
Nec me verbosas leges ediscere nec me
Mortale_est, quod quaeris, opus; mihi fama perennis
Vivet Maeonides, Tenedos dum stabit et Ide,
Vivet et Ascraeus, dum mustis uva tumebit,
Battiades semper toto cantabitur orbe:
Nulla Sophocleo veniet iactura cothurno; **L1[O]**
Dum fallax servus, durus pater, inproba lena 𝔹
Ennius arte carens animosique Accius oris
Varronem primamque ratem quae nesciet aetas,
Carmina sublimis tunc sunt peritura Lucreti,
Tityrus et segetes Aeneiaque arma legentur,
Donec erunt ignes arcusque Cupidinis arma,
Gallus et Hesperiis et Gallus notus Eois,
Ergo, cum silices, cum dens patientis aratri
Cedant carminibus reges regumque triumphi,
Vilia miretur vulgus; mihi flavus Apollo
Sustineamque coma metuentem frigora myrtum,
Pascitur in vivis Livor; post fata quiescit,

3.1

STAT vetus et multos incaedua silva per annos:
Fons sacer in medio speluncaque pumice pendens,
Hic ego dum spatior tectus nemoralibus umbris,
Venit odoratos Elegeia nexa capillos,
Forma decens, vestis tenuissima, vultus amantis;
Venit et ingenti violenta Tragoedia passu
Laeva manus sceptrum late regale movebat,
Et prior ‘ecquis erit’ dixit ‘tibi finis amandi,
Nequitiam vinosa tuam convivia narrant,
Saepe aliquis digito vatem designat euntem,
Fabula, nec sentis, tota iactaris in Urbe,
Tempus erat, thyrso pulsum graviore moveri; 23

Materia premis ingenium; cane facta virorum:
Quod tenerae cantent, lusit tua Musa, puellae,
Nunc habeam per te Romana Tragoedia nomen!
Hactenus, et movit pictis innixa cothurnis
Altera, si memini, limis subrisit ocellis;
Quid gravibus verbis, animosa Tragoedia,' dixit
◆◆◆ Inparibus tamen es numeris dignata moveri:
Non ego contulerim sublimia carmina nostris.
Sum levis, et mecum levis est, mea cura, Cupido:
Rustica sit sine me lascivi mater Amoris:
Quam tu non poteris duro reserare cothurno,
Per me decepto didicit custode Corinna
Delabique toro tunica velata soluta
Vel quotiens foribus duris inlisa pependi,
Quin ego me memini, dum custos saevus abiret,
Quid, cum me munus natali mittis, at illa
Prima tuae movi felicia semina mentis:
Desierat; coepi 'per vos utramque rogamus,
Altera me sceptro decoras altoque cothurno:
Altera das nostro victurum nomen amori:
Exiguum vati concede, Tragoedia, tempus:
Mota dedit veniam: teneri properentur Amores,

3.2 NON ego nobilium sedeo studiosus equorum:
Ut loquerer tecum, veni, tecumque sederem,
Tu cursus spectas, ego te: spectemus uterque
L1[I] O, cuicumque faves, felix agitator equorum!
𝔹 Hoc mihi contingat, sacro de carcere missis
◆◆◆ Et modo lora dabo, modo verbere terga notabo,
Si mihi currenti fueris conspecta, morabor,
At quam paene Pelops Pisaea concidit hasta,
Nempe favore suae vicit tamen ille puellae.
Quid frustra refugis? cogit nos linea iungi:
Tu tamen, a dextra quicumque es, parce puellae:
Tu quoque, qui spectas post nos, tua contrahe crura,
Sed nimium demissa iacent tibi pallia terra:
Invida vestis eras, quae tam bona crura tegebas;
Talia Milanion Atalantes crura fugacis
Talia pinguntur succinctae crura Dianae,
His ego non visis arsi; quid fiet ab ipsis?
Suspicor ex istis et cetera posse placere,
Vis tamen interea faciles arcessere ventos?
An magis hic meus est animi, non aeris aestus,
Dum loquor, alba levi sparsa_est tibi pulvere vestis:
Sed iam pompa venit: linguis animisque favete!
Prima loco fertur passis Victoria pinnis:
Plaudite Neptuno, nimium qui creditis undis!
Plaude tuo Marti, miles! nos odimus arma:
Auguribus Phoebus, Phoebe venantibus adsit,
Ruricolae Cereri teneroque adsurgite Baccho,
Nos tibi, blanda Venus, puerisque potentibus arcu

6 (5C) Nec valido quisquam terram scindebat aratro,
Non freta demisso verrebant eruta remo:
Contra te sollers, hominum natura, fuisti
Quo tibi, turritis incingere moenibus urbes?
Quid tibi cum pelago? terra contenta fuisses!
Qua licet, adfectas caelum quoque: templa Quirinus,
Eruimus terra solidum pro frugibus aurum;
Curia pauperibus clausa_est; dat census honores:
Omnia possideant; illis Campusque forumque
Tantum ne nostros avidi liceantur amores!
At nunc, exaequet tetricas licet illa Sabinas,
Me prohibet custos, in me timet illa maritum:
O si neclecti quisquam deus ultor amantis

MEMNONA si mater, mater ploravit Achillem, 3.9
Flebilis indignos, Elegeia, solve capillos!
Ille tui vates operis, tua fama, Tibullus
Ecce, puer Veneris fert eversamque pharetram
Adspice, demissis ut eat miserabilis alis
Excipiunt lacrimas sparsi per colla capilli,
Fratris in Aeneae sic illum funere dicunt
Nec minus est confusa Venus moriente Tibullo,
At sacri vates et divum cura vocamur;
Scilicet omne sacrum mors inportuna profanat,
Quid pater Ismario, quid mater profuit Orpheo?
Et Linon in silvis idem pater 'aelinon!' altis
Adice Maeoniden, a quo ceu fonte perenni L1[I]
Hunc quoque summa dies nigro submersit Averno. 𝔹
Durat, opus vatum, Troiani fama laboris
Sic Nemesis longum, sic Delia nomen habebunt,
Quid vos sacra iuvant? quid nunc Aegyptia prosunt
Cum rapiunt mala fata bonos, (ignoscite fasso!)
Vive pius: moriere; pius cole sacra: colentem
Carminibus confide bonis: iacet, ecce, Tibullus;
Tene, sacer vates, flammae rapuere rogales
Aurea sanctorum potuissent templa deorum
Avertit vultus, Erycis quae possidet arces:
Sed tamen hoc melius, quam si Phaeacia tellus
Hinc certe madidos fugientis pressit ocellos
Hinc soror in partem misera cum matre doloris
Cumque tuis sua iunxerunt Nemesisque priorque
Delia discendens 'felicius' inquit 'amata
Cui Nemesis 'quid' ait 'tibi sunt mea damna dolori?
Si tamen e nobis aliquid nisi nomen et umbra
Obvius huic venias hedera iuvenalia cinctus
Tu quoque, si falsum_est temerati crimen amici,
His comes umbra tua_est; siqua_est modo corporis umbra,
Ossa quieta, precor, tuta requiescite in urna,

ANNUA venerunt Cerealis tempora sacri: 3.10
Flava Ceres, tenues spicis redimita capillos,
Te, dea, munificam gentes ubiquaeque loquuntur,

Exigere a nobis angusta nocte Corinnam,
Num mea Thessalico languent devota veneno
Sagave poenicea defixit nomina cera
Carmine laesa Ceres sterilem vanescit in herbam,
Ilicibus glandes cantataque vitibus uva
Quid vetat et nervos magicas torpere per artes?
◆◆◆ Huc pudor accessit: facti pudor ipse nocebat;
At qualem vidi tantum tetigique puellam:
Illius ad tactum Pylius iuvenescere possit
Haec mihi contigerat! sed vir non contigit illi.
Credo etiam magnos, quo sum tam turpiter usus,
Optabam certe recipi: sum nempe receptus;
Quo mihi fortunae tantum? quo regna sine usu?
@ Sic aret **mediis** taciti vulgator in undis
MID HEX A tenera quisquam sic surgit mane puella,
Sed, puto, non blande, non optima perdidit in me
Illa graves potuit quercus adamantaque durum
Digna movere fuit certe vivosque virosque:
Quid iuvet, ad surdas si cantet Phemius aures?
At quae non tacita formavi gaudia mente!
Nostra tamen iacuere velut praemortua membra
Quae nunc, ecce, vigent intempestiva valentque,
Quin istic pudibunda iaces, pars pessima nostri?
Tu dominum fallis, per te deprensus inermis
Hanc etiam non est mea dedignata puella
L2[O] Sed postquam nullas consurgere posse per artes
𝔹 Quid me ludis?' ait, 'quis te, male sane, iubebat
◆◆◆ Aut te traiectis Aeaea venefica lanis
Nec mora, desiluit tunica velata soluta
Neve suae possent intactam scire ministrae,

3.8

ET quisquam ingenuas etiamnunc suspicit artes,
Ingenium quondam fuerat pretiosius auro,
Cum pulchre dominae nostri placuere libelli,
Cum bene laudavit, laudato ianua clausa_est.
Ecce, recens dives parto per vulnera censu
Hunc potes amplecti formosis, vita, lacertis?
Si nescis, caput hoc galeam portare solebat;
Laeva manus, cui nunc serum male convenit aurum,
Qua periit aliquis, potes hanc contingere dextram?
Cerne cicatrices, veteris vestigia pugnae:
Forsitan et, quotiens hominem iugulaverit, ille
Ille ego Musarum purus Phoebique sacerdos
Discite, qui sapitis, non quae nos scimus inertes,
Proque bono versu primum deducite pilum!
Iuppiter, admonitus nihil esse potentius auro,
Dum merces aberat, durus pater, ipsa severa,
Sed postquam sapiens in munere venit adulter,
At cum regna senex caeli Saturnus haberet,
Aeraque et argentum cumque auro pondera ferri
At meliora dabat: curvo sine vomere fruges

7 (6C) Daque novae mentem dominae! patiatur amari!
Quod dea promisit, promittas ipsa, rogamus:
Per tibi tot iuro testes pompamque deorum,
Sed pendent tibi crura: potes, si forte iuvabit,
Maxima iam vacuo praetor spectacula circo
Cui studeas, video; vincet, cuicumque favebis:
Me miserum! metam spatioso circuit orbe.
Quid facis, infelix? perdis bona vota puellae:
Favimus ignavo; sed enim revocate, Quirites,
En, revocant! at, ne turbet toga mota capillos,
Iamque patent iterum reserato carcere postes:
Nunc saltem supera spatioque insurge patenti:
Sunt dominae rata vota meae, mea vota supersunt;
Risit et argutis quiddam promisit ocellis:

3.3

ESSE deos hic crede: fidem iurata fefellit,
Quam longos habuit nondum periura capillos,
Candida candorem roseo suffusa rubore
Pes erat exiguus: pedis est artissima forma;
Argutos habuit: radiant ut sidus ocelli,
Scilicet aeterno falsum iurare puellis
Perque suos illam nuper iurasse recordor
Dicite, di, si vos inpune fefellerat illa,
At non invidiae vobis Cepheia virgo_est,
Non satis est, quod vos habui sine pondere testis,
Ut sua per nostram redimat periuria poenam,
Aut sine re nomen deus est frustraque timetur **L2[O]**
Aut, siquis deus est, teneras amat ille puellas 𝔹
Nobis fatifero Mavors accingitur ense,
Nobis flexibiles curvantur Apollinis arcus,
Formosas superi metuunt offendere laesi
Et quisquam pia tura focis inponere curat?
Iuppiter igne suo lucos iaculatur et arces
Tot meruere peti: Semele miserabilis arsit!
At si venturo se subduxisset amanti,
Quid queror et toto facio convicia caelo?
Si deus ipse forem, numen sine fraude liceret
Ipse ego iurarem verum iurare puellas
Tu tamen illorum moderatius utere dono,

3.4

DURE vir, inposito tenerae custode puellae
Siqua metu dempto casta_est, ea denique casta_est;
Ut iam servaris bene corpus, adultera mens est:
Nec corpus servare potes, licet omnia claudas;
Cui peccare licet, peccat minus: ipsa potestas
Desine, crede mihi, vitia inritare vetando:
Vidi ego nuper equum contra sua vincla tenacem
Constitit, ut primum concessas sensit habenas
Nitimur in vetitum semper cupimusque negata:
Centum fronte oculos, **centum** cervice gerebat
In thalamum Danae ferro saxoque perennem
Penelope mansit, quamvis custode carebat,

Quidquid servatur, cupimus magis, ipsaque furem
Nec facie placet illa sua, sed amore mariti:
Non proba fit, quam vir servat, sed adultera cara:
Indignere licet, iuvat inconcessa voluptas:
Nec tamen ingenuam ius est servare puellam:
Scilicet ut possit custos ‘ego’ dicere ‘feci’,
◆◆◆ Rusticus est nimium, quem laedit adultera coniunx,
In qua Martigenae non sunt sine crimine nati
Quo tibi formosam, si non nisi casta placebat?
Si sapis, indulge dominae vultusque severos
Et cole, quos dederit (multos dabit) uxor, amicos:
Sic poteris iuvenum convivia semper inire

3.5 Nox erat, et somnus lassos submisit ocellos;
Colle sub aprico creberrimus ilice lucus
Area gramineo suberat viridissima prato,
Ipse sub arboreis vitabam frondibus aestum:
Ecce, petens variis inmixtas floribus herbas
Candidior nivibus, tunc cum cecidere re**cent**es,
Candidior, quod adhuc spumis stridentibus albet
Taurus erat comes huic, feliciter ille maritus,
Dum iacet et lente revocatas ruminat herbas
Visus erat, somno vires adimente ferendi,
Huc levibus cornix pinnis delapsa per auras
Terque bovis niveae petulanti pectora rostro
Illa locum taurumque diu cunctata relinquit,
L2[I] Utque procul vidit carpentes pabula tauros,
𝔹 Illuc se rapuit gregibusque inmiscuit illis
◆◆◆ Dic age, nocturnae, quicumque es, imaginis augur,
Sic ego; nocturnae sic dixit imaginis augur,
Quem tu mobilibus foliis vitare volebas,
Vacca puella tua_est: aptus color ille puellae;
Pectora quod rostro cornix fodiebat acuto,
Quod cunctata diu taurum sua vacca reliquit,
Livor et adverso maculae sub pectore nigrae
Dixerat interpres: gelido mihi sanguis ab ore

3.6 Amnis harundinibus limosas obsite ripas,
Nec tibi sunt pontes nec quae sine remigis ictu
Parvus eras, memini, nec te transire refugi,
Nunc ruis adposito nivibus de monte solutis
Quid properasse iuvat, quid parca dedisse quieti
Si tamen hic standum_est, si non datur artibus ullis
Nunc ego, quas habuit pinnas Danaeius heros,
Nunc opto currum, de quo Cerealia primum
Prodigiosa loquor veterum mendacia vatum,
Tu potius, ripis effuse capacibus amnis,
Non eris invidiae, torrens, mihi crede, ferendae,
Flumina deberent iuvenes in amore iuvare;
Inachus in Melie Bithynide pallidus isse
Nondum Troia fuit lustris obsessa duobus,
Quid? non Alpheon diversis currere terris

8 (7C) Te quoque promissam Xutho, Penee, Creusam
Quid referam Asopon, quem cepit Martia Thebe,
Cornua si tua nunc ubi sint, Acheloe, requiram,
Nec tanti Calydon nec tota Aetolia tanti,
Ille fluens dives septena per ostia Nilus,
Fertur in Euanthe collectam Inopide flammam
Siccus ut amplecti Salmonida posset Enipeus,
Nec te praetereo, qui per cava saxa volutans
Ilia cui placuit, quamvis erat horrida cultu,
Illa gemens patruique nefas delictaque Martis
Hanc Anien rapidis animosus vidit ab undis
Atque ita ‘quid nostras’ dixit ‘teris anxia ripas,
Quo cultus abiere tui? quid sola vagaris,
Quid fles et madidos lacrimis corrumpis ocellos
Ille habet et silices et vivum in pectore ferrum,
Ilia, pone metus! tibi regia nostra patebit,
Tu **centum** aut plures inter dominabere nymphas:
Ne me sperne, precor, tantum, Troiana propago:
Dixerat; illa oculos in humum deiecta modestos
Ter molita fugam ter ad altas restitit undas,
Sera tamen scindens inimico pollice crinem
O utinam mea lecta forent patrioque sepulcro
Cur, modo Vestalis, taedas invitor ad ullas
Quid moror et digitis designor adultera vulgi?
Hactenus, et vestem tumidis praetendit ocellis
Supposuisse manus ad pectora lubricus amnis **L2[I]**
Te quoque credibile_est aliqua caluisse puella; 𝔹
Dum loquor, increscis latis spatiosior undis,
Quid mecum, furiose, tibi? quid mutua differs
Quid? si legitimum flueres, si nobile flumen,
Nomen habes nullum, rivis collecte caducis,
Fontis habes instar pluviamque nivesque solutas,
Aut lutulentus agis brumali tempore cursus,
Quis te tum potuit sitiens haurire viator?
Damnosus pecori curris, damnosior agris;
Huic ego vae! demens narrabam fluminum amores!
Nescio quem hunc spectans Acheloon et Inachon amnem
At tibi pro meritis, opto, non candide torrens,

At non formosa_est, at non bene culta puella, **3.7**
Hanc tamen in nullos tenui male languidus usus,
Nec potui cupiens, pariter cupiente puella,
Illa quidem nostro subiecit eburnea collo
Osculaque inseruit cupida luctantia lingua
Et mihi blanditias dixit dominumque vocavit,
Tacta tamen veluti gelida mea membra cicuta
Truncus iners iacui, species et inutile pondus,
Quae mihi ventura_est, siquidem ventura, senectus,
A! pudet annorum! quo me iuvenemque virumque?
Sic flammas aditura pias aeterna sacerdos
At nuper bis flava Chlide, ter candida Pitho,

Si sine Marte suis patiuntur vulnera telis,
Quae prima instituit teneros convellere fetus,
Scilicet, ut careat rugarum crimine venter,
Si mos antiquis placuisset matribus idem,
Quique iterum iaceret generis primordia nostri,
Quis Priami fregisset opes, si numen aquarum
◆◆◆ Ilia si tumido geminos in ventre necasset,
Si Venus Aenean gravida temerasset in alvo,
Tu quoque, cum posses nasci formosa, perisses,
Ipse ego, cum fuerim melius periturus amando,
Quid plenam fraudas vitem crescentibus uvis,
Sponte fluant matura sua, sine crescere nata:
Vestra quid effoditis subiectis viscera telis
Colchida respersam puerorum sanguine culpant
Utraque saeva parens: sed tristibus utraque causis
Dicite, quis Tereus, quis vos inritet Iaso
Hoc neque in Armeniis tigres fecere latebris,
At tenerae faciunt, sed non inpune, puellae:
Ipsa perit, ferturque rogo resoluta capillos,
Ista sed aetherias vanescant dicta per auras,
Di faciles, peccasse semel concedite tuto:

2.15

ANULE, formosae digitum vincture puellae,
Munus eas gratum; te laeta mente receptum
Tam bene convenias, quam mecum convenit illi,
Felix, a domina tractaberis, anule, nostra:
L1[O] O utinam fieri subito mea munera possem
ℂ Tunc ego te cupiam, domina, et tetigisse papillas
◆◆◆ Elabar digito quamvis angustus et haerens
Idem ego, ut arcanas possim signare tabellas,
Umida formosae tangam prius ora puellae:
Sit labor, ut condar loculis: exire negabo,
Non ego dedecori tibi sum, mea vita, futurus,
Me gere, cum calidis perfunderis imbribus artus,
Sed, puto, te nuda mea membra libidine surgent,
Inrita quid voveo? parvum proficiscere munus:

2.16

PARS me Sulmo tenet Paeligni tertia ruris,
Sol licet admoto tellurem sidere findat,
Arva pererrantur Paeligna liquentibus undis.
Terra ferax Cereris multoque feracior uvis,
Perque resurgentes rivis labentibus herbas
At meus ignis abest: verbo peccavimus uno!
Non ego, si medius Polluce et Castore ponar,
Solliciti iaceant terraque premantur iniqua,
Aut iuvenum comites iussissent ire puellas,
Tum mihi, si premerem ventosas horridus Alpes,
Cum domina Libycas ausim perrumpere Syrtes
Non quae virgineo portenta sub inguine latrant,
Non quae submersis ratibus saturata Charybdis
Quod si Neptuni ventosa potentia vincit,
Tu nostris niveos umeris inpone lacertos:

Fallimur, an nostris innotuit illa libellis?
Et merito! quid enim formae praeconia feci?
Me lenone placet, duce me perductus amator,
An prosint, dubium, nocuerunt carmina semper:
Cum Thebae, cum Troia foret, cum Caesaris acta,
Aversis utinam tetigissem carmina Musis,
Nec tamen ut testes mos est audire poetas;
Per nos Scylla patri caros furata capillos
Nos pedibus pinnas dedimus, nos crinibus angues;
Idem per spatium Tityon porreximus ingens,
Fecimus Enceladon iaculantem mille lacertis,
Aeolios Ithacis inclusimus utribus Euros;
De Niobe silicem, de virgine fecimus ursam;
Iuppiter aut in aves aut se transformat in aurum
Protea quid referam Thebanaque semina, dentes;
Flere genis electra tuas, Auriga, sorores,
Aversumque diem mensis furialibus Atrei
Exit in inmensum fecunda licentia vatum,
Et mea debuerat falso laudata videri

3.13

CUM mihi pomiferis coniunx foret orta Faliscis,
Casta sacerdotes Iunoni festa parabant
Grande morae pretium ritus cognoscere, quamvis
Stat vetus et densa praenubilus arbore lucus;
Accipit ara preces votivaque tura piorum,
Hinc, ubi praesonuit sollemni tibia cantu,
Ducuntur niveae populo plaudente iuvencae, **L1[O]**
Et vituli nondum metuenda fronte minaces, ℂ
Duxque gregis cornu per tempora dura recurvo;
Illius indicio silvis inventa sub altis
Nunc quoque per pueros iaculis incessitur index
Qua ventura dea_est, iuvenes timidaeque puellae
Virginei crines auro gemmaque premuntur,
More patrum Graio velatae vestibus albis
Ora favent populi tunc, cum venit aurea pompa,
Argiva_est pompae facies: Agamemnone caeso
Iamque pererratis profugus terraque fretoque
Ille suos docuit Iunonia sacra Faliscos:

3.14

NON ego, ne pecces, cum sis formosa, recuso,
Nec te nostra iubet fieri censura pudicam,
Non peccat, quaecumque potest peccasse negare,
Quis furor est, quae nocte latent, in luce fateri,
Ignoto meretrix corpus iunctura Quiriti
Tu tua prostitues famae peccata sinistrae
Sit tibi mens melior, saltemve imitare pudicas,
Quae facis, haec facito; tantum fecisse negato,
Est qui nequitiam locus exigat: omnibus illum
Hinc simul exieris, lascivia protinus omnis
Illic nec tunicam tibi sit posuisse pudori
Illic purpureis condatur lingua labellis,
Illic nec voces nec verba iuvantia cessent,

Indue cum tunicis metuentem crimina vultum,
Da populo, da verba mihi; sine, nescius errem,
Cur totiens video mitti recipique tabellas?
Cur plus quam somno turbatos esse capillos
Tantum non oculos crimen deducis ad ipsos;
Mens abit et morior, quotiens peccasse fateris,
◆◆◆ Tunc amo, tunc odi frustra, quod amare necesse_est;
Nil equidem inquiram: nec, quae celare parabis,
Si tamen in media deprensa tenebere culpa,
Quae bene visa mihi fuerint, bene visa negato:
Prona tibi vinci cupientem vincere palma_est,
Cum tibi contingat verbis superare duobus,

3.15 QUAERE novum vatem, tenerorum mater Amorum:
Quos ego conposui, Paeligni ruris alumnus,
Siquid id est, usque a proavis vetus ordinis heres,
Mantua Vergilio, gaudet Verona Catullo;
Quam sua libertas ad honesta coegerat arma,
Atque aliquis spectans hospes Sulmonis aquosi
Quae tantum’ dicat ‘potuistis ferre poetam,
Culte puer puerique parens Amathusia culti,
Corniger increpuit thyrso graviore Lyaeus:
Inbelles elegi, genialis Musa, valete,

2.1 HOC quoque conposui Paelignis natus aquosis,
Hoc quoque iussit Amor: procul hinc, procul este, severae!
Me legat in sponsi facie non frigida virgo,
L1[I] Atque aliquis iuvenum, quo nunc ego, saucius arcu
ℂ Miratusque diu ‘quo’ dicat ‘ab indice doctus
◆◆◆ Ausus eram, memini, caelestia dicere bella
Cum male se Tellus ulta_est, ingestaque Olympo
In manibus nimbos et cum Iove fulmen habebam,
Clausit amica fores: ego cum Iove fulmen omisi:
Iuppiter, ignoscas: nil me tua tela iuvabant,
Blanditias elegosque levis, mea tela, resumpsi:
Carmina sanguineae deducunt cornua lunae,
Carmine dissiliunt abruptis faucibus angues,
Carminibus cessere fores, insertaque posti,
Quid mihi profuerit velox cantatus Achilles?
Quique tot errando, quot bello, perdidit annos,
Ut facies tenerae laudata_est saepe puellae,
Magna datur merces! heroum clara valete
Ad mea formosos vultus adhibete, puellae,

2.2 QUEM penes est dominam servandi cura, Bagoe,
Hesterna vidi spatiantem luce puellam
Protinus, ut placuit, misi scriptoque rogavi:
Et, cur non liceat, quaerenti reddita causa_est,
Si sapis, o custos, odium, mihi crede, mereri
Vir quoque non sapiens: quid enim servare laboret,
Sed gerat ille suo morem furiosus amori
Huic furtiva tuo libertas munere detur,
Conscius esse velis: domina_est obnoxia servo;

Litora marmoreis pedibus signate, puellae:
Et vobis alii ventorum proelia narrent,
Et quibus emineant violenta Ceraunia saxis,
Haec alii referant ad vos; quod quisque loquetur,
Sero respicitur tellus, ubi fune soluto
Navita sollicitus cum ventos horret iniquos
Quod si concussas Triton exasperet undas,
Tum generosa voces fecundae sidera Ledae
Tutius est fovisse torum, legisse libellos,
At, si vana ferunt volucres mea dicta procellae,
Vestrum crimen erit talis iactura puellae,
Vade memor nostri vento reditura secundo,
Tum mare in haec magnus proclinet litora Nereus,
Ipsa roges, Zephyri veniant in lintea soli,
Primus ego adspiciam notam de litore puppim
Excipiamque umeris et multa sine ordine carpam
Inque tori formam molles sternentur harenae,
Illic adposito narrabis multa Lyaeo:
Dumque ad me properas, neque iniquae tempora noctis
Omnia pro veris credam, sint ficta licebit:
Haec mihi quamprimum caelo nitidissimus alto

ITE triumphales circum mea tempora laurus! 2.12
Quam vir, quam custos, quam ianua firma, tot hostes,
Haec est praecipuo victoria digna triumpho,
Non humiles muri, non parvis oppida fossis
Pergama cum caderent bello superata bilustri, L1[I]
At mea seposita_est et ab omni milite dissors ℂ
Me duce ad hanc voti **finem**, me milite veni; @
Nec casum fortuna meis inmiscuit actis:
Nec belli_est nova causa mei: nisi rapta fuisset
Ffemina silvestris Lapithas populumque biformem
Femina Troianos iterum nova bella movere
Femina Romanis etiamnunc urbe recenti
Vidi ego pro nivea pugnantes coniuge tauros:
Me quoque, qui multos, sed me sine caede, Cupido

DUM labefactat onus gravidi temeraria ventris, 2.13
Illa quidem clam me tantum molita pericli
Sed tamen aut ex me conceperat, aut ego credo:
Isi, Paraetonium genialiaque arva Canopi
Quaque celer Nilus lato delapsus in alveo
Per tua sistra precor, per Anubidis ora verendi:
Pigraque labatur circa donaria serpens,
Huc adhibe vultus, et in una parce duobus!
Saepe tibi sedit certis operata diebus,
Tuque laborantes utero miserata puellas,
Lenis ades precibusque meis fave, Ilithyia!
Ipse ego tura dabo fumosis candidus aris,
Adiciam titulum: ‘servata Naso Corinna’,
Si tamen in tanto fas est monuisse timore,

QUID iuvat inmunes belli cessare puellas, 2.14

Quid? non Haemonius, quem cuspide perculit, heros
Venator sequitur fugientia, capta relinquit
Nos tua sentimus, populus tibi deditus, arma;
Quid iuvat in nudis hamata retundere tela
Tot sine amore viri, tot sunt sine amore puellae:
Roma, nisi inmensum vires movisset in orbem,
◆◆◆ Fessus in acceptos miles deducitur agros,
Longaque subductam celant navalia pinum,
Me quoque, qui totiens merui sub amore puellae,
2.9b VIVE' deus 'posito' siquis mihi dicat 'amore',
Cum bene pertaesum_est, animoque relanguit ardor,
Ut rapit in praeceps dominum spumantia frustra
Ut subitus, prope iam prensa tellure, carinam
Sic me saepe refert incerta Cupidinis aura,
Fige, puer! positis nudus tibi praebeor armis:
Huc tamquam iussae veniunt iam sponte sagittae:
Infelix, tota quicumque quiescere nocte
Stulte, quid est somnus, gelidae nisi mortis imago?
Me modo decipiant voces fallacis amicae,
Et modo blanditias dicat, modo iurgia nectat;
Quod dubius Mars est, per te, privigne Cupido, est,
Tu levis es multoque tuis ventosior alis
Si tamen exaudis, pulchra cum matre, Cupido,
Accedant regno, nimium vaga turba, puellae:
2.10 TU mihi, tu certe, memini, Graecine, negabas
L2[O] Per te ego decipior, per te deprensus inermis,
ℂ Utraque formosa est, operosae cultibus ambae;
◆◆◆ Pulchrior hac illa_est, haec est quoque pulchrior illa;
Erro, velut ventis discordibus acta phaselos
Quid geminas, Erycina, meos sine fine dolores?
Quid folia arboribus, quid pleno sidera caelo,
Sed tamen hoc melius, quam si sine amore iacerem:
Hostibus eveniat viduo dormire cubili
At mihi saevus amor somnos abrumpat inertes,
Me mea disperdat nullo prohibente puella,
Sufficiam; graciles, non sunt sine viribus artus:
Et lateri dabit in vires alimenta voluptas:
Saepe ego lascive consumpsi tempora noctis
Felix, quem Veneris certamina mutua perdunt!
Induat adversis contraria pectora telis
Quaerat avarus opes et, quae lassarit arando,
At mihi contingat Veneris languescere motu,
Atque aliquis nostro lacrimans in funere dicat
2.11 PRIMA malas docuit mirantibus aequoris undis
Quae concurrentis inter temeraria cautes
O utinam, nequis remo freta longa moveret,
Ecce, fugit notumque torum sociosque Penates
Quid tibi, me miserum, Zephyros Eurosque timebo
Non illic urbes, non tu mirabere silvas:
Nec medius tenuis conchas pictosque lapillos

11 (10C) Scripta leget secum: matrem misisse putato!
Ibit ad adfectam, quae non languebit, amicam:
Si faciet tarde, ne te mora longa fatiget,
Nec tu, linigeram fieri quid possit ad Isim,
Conscius adsiduos commissi tollet honores.
Ille placet versatque domum neque verbera sentit:
Huic, verae ut lateant causae, finguntur inanes,
Cum bene vir traxit vultum rugasque coegit,
Sed tamen interdum tecum quoque iurgia nectat
Tu contra obiciens, quae tuto diluat illa,
Sic tibi semper honos, sic alta peculia crescent;
Adspicis indicibus nexas per colla catenas;
Quaerit aquas in aquis et poma fugacia captat
Dum nimium servat custos Iunonius Ion,
Vidi ego conpedibus liventia crura gerentem,
Poena minor merito: nocuit mala lingua duobus;
Crede mihi, nulli sunt crimina grata marito,
Seu tepet, indicium securas prodis ad aures;
Culpa nec ex facili quamvis manifesta probatur:
Viderit ipse licet, credet tamen ille neganti
Adspiciat dominae lacrimas, plorabit et ipse
Quid dispar certamen inis? tibi verbera victo
Non scelus adgredimur, non ad miscenda coimus
Quaerimus, ut tuto per te possimus amare:
EI mihi, quod dominam nec vir nec femina servas 2.3
Qui primus pueris genitalia membra recidit, L2[O]
Mollis in obsequium facilisque rogantibus esses, ℂ
Non tu natus equo, non fortibus utilis armis,
Ista mares tractent, tu spes depone viriles:
Hanc inple meritis, huius tibi gratia prosit;
Est etiam facies, sunt apti lusibus anni:
Fallere te potuit, quamvis habeare molestus:
Aptius ut fuerit precibus temptasse, rogamus,
NON ego mendosos ausim defendere mores 2.4
Confiteor, siquid prodest delicta fateri;
Odi nec possum cupiens non esse, quod odi:
Nam desunt vires ad me mihi iusque regendum;
Non est certa meos quae forma invitet amores;
Sive aliqua_est oculos in se deiecta modestos,
Sive procax aliqua_est, capior, quia rustica non est,
Aspera si visa_est rigidasque imitata Sabinas,
Sive es docta, places raras dotata per artes;
Est, quae Callimachi prae nostris rustica dicat
Est etiam, quae me vatem et mea carmina culpet:
Molliter incedit: motu capit; altera dura_est:
Haec quia dulce canit flectitque facillima vocem,
Haec querulas habili percurrit pollice chordas:
Illa placet gestu numerosaque bracchia ducit
Ut taceam de me, qui causa tangor ab omni,
Tu, quia tam longa es, veteres heroidas aequas 33

Haec habilis brevitate sua_est: corrumpor utraque;
Non est culta: subit, quid cultae accedere possit;
Candida me capiet, capiet me flava puella,
Seu pendent nivea pulli cervice capilli,
Seu flavent, placuit croceis Aurora capillis:
Me nova sollicitat, me tangit serior aetas:
◆◆◆ Denique quas tota quisquam probet Urbe puellas,

2.5

NULLUS amor tanti_est, (abeas, pharetrate Cupido!)
Vota mori mea sunt, cum te peccare recordor,
Non male deprensae nudant tua facta tabellae,
O utinam arguerem sic, ut non vincere possem!
Felix, qui, quod amat defendere fortiter audet,
Ferreus est nimiumque suo favet ille dolori,
Ipse miser vidi, cum me dormire putares,
Multa supercilio vidi vibrante loquentes:
Non oculi tacuere tui, conscriptaque vino
Sermonem agnovi, quod non videatur, agentem
Iamque frequens ierat mensa conviva relicta,
Inproba tum vero iungentes oscula vidi,
Qualia non fratri tulerit germana severo,
Qualia credibile_est non Phoebo ferre Dianam,
Quid facis?' exclamo 'quo nunc mea gaudia differs?
Haec tibi sunt mecum, mihi sunt communia tecum:
Haec ego, quaeque dolor linguae dictavit; at illi
Quale coloratum Tithoni coniuge caelum
L2[I] Quale rosae fulgent inter sua lilia mixtae,
ℂ Aut quod, ne longis flavescere possit ab annis,
◆◆◆ Hic erat aut alicui color ille simillimus horum,
Spectabat terram: terram spectare decebat;
Sicut erant (et erant) culti, laniare capillos
Ut faciem vidi, fortes cecidere lacerti;
Qui modo saevus eram, supplex ultroque rogavi,
Risit et ex animo dedit optima, qualia possent
Torqueor infelix, ne tam bona senserit alter,
Haec quoque, quam docui, multo meliora fuerunt,
Quod nimium placuere, malum_est, quod tota labellis
Nec tamen hoc unum doleo, non oscula tantum
Illa nisi in lecto nusquam potuere doceri.

2.6

PSITTACUS, Eois imitatrix ales ab Indis,
Ite, piae volucres, et plangite pectora pinnis
Horrida pro maestis lanietur pluma capillis,
Quod scelus Ismarii quereris, Philomela, tyranni,
Alitis in rarae miserum devertere funus:
Omnes, quae liquido libratis in aere cursus,
Plena fuit vobis omni concordia vita,
Quod fuit Argolico iuvenis Phoceus Orestae,
Quid tamen ista fides, quid rari forma coloris,
Quid iuvat, ut datus es, nostrae placuisse puellae?
Tu poteras fragiles pinnis hebetare zmaragdos
Non fuit in terris vocum simulantior ales:

12 (11C) Raptus es invidia: non tu fera bella movebas;
Ecce, coturnices inter sua proelia vivunt,
Plenus eras minimo nec prae sermonis amore
Nux erat esca tibi, causaeque papavera somni,
Vivit edax vultur ducensque per aera gyros
Vivit et armiferae cornix invisa Minervae,
Occidit illa loquax humanae vocis imago,
Optima prima fere manibus rapiuntur avaris,
Tristia Phylacidae Thersites funera vidit,
Quid referam timidae pro te pia vota puellae,
Septima lux venit non exhibitura sequentem,
Nec tamen ignavo stupuerunt verba palato:
Colle sub Elysio nigra nemus ilice frondet,
Siqua fides dubiis, volucrum locus ille piarum
Illic innocui late pascuntur olores
Explicat ipsa suas ales Iunonia pinnas,
Psittacus has inter nemorali sede receptus
Ossa tegit tumulus, tumulus pro corpore magnus,
Colligor ex ipso dominae placuisse sepulcro;

2.7

ERGO sufficiam reus in nova crimina semper?
Sive ego marmorei respexi summa theatri,
Candida seu tacito vidit me femina vultu,
Siquam laudavi, misero petis ungue capillos;
Sive bonus color est, in te quoque frigidus esse,
Atque ego peccati vellem mihi conscius essem:
Nunc temere insimulas credendoque omnia frustra L2[I]
Adspice, ut auritus miserandae sortis asellus ℂ
Ecce novum crimen: sollers ornare Cypassis
Di melius, quam me, si sit peccasse libido,
Quis Veneris famulae conubia liber inire
Adde, quod ornandis illa_est operata capillis
scilicet ancillam, quae tam tibi fida, rogarem?
Per Venerem iuro puerique volatilis arcus

2.8

PONENDIS in mille modos perfecta capillis,
Et mihi iucundo non rustica cognita furto,
Quis fuit inter nos sociati corporis index?
Num tamen erubui? num, verbo lapsus in ullo,
Quid, quod in ancilla siquis delinquere possit,
Thessalus ancillae facie Briseidos arsit,
Nec sum ego Tantalide maior, nec maior Achille;
Ut tamen iratos in te defixit ocellos,
At quanto, si forte refers, praesentior ipse
Tu, dea, tu iubeas animi periuria puri
Pro quibus officiis pretium mihi dulce repende
Quid renuis fingisque novos, ingrata, timores?
Quod si stulta negas, index anteacta fatebor,
Quoque loco tecum fuerim, quotiensque, Cypassi,

2.9a

NUMQUAM pro re satis indignate Cupido,
Quid me, qui miles numquam tua signa reliqui,
Cur tua fax urit, figit tuus arcus amicos?

Quam socio motu femina virque ferunt?
Non bene selecti iudicis arca patet.
Quod faciat magnas, turpe tribunal, opes;
Et faciem lucro prostituisse suam.
Pro male conducto gratia nulla toro.
Non manet officio debitor ille tuo.
◆◆◆ Non habet eventus sordida praeda bonos:
Ut premerent sacrae virginis arma caput;
Filius, et poenae causa monile fuit.
Munera poscenti quod dare possit, habet;
Praebeat Alcinoi poma benignus ager!
Quod quis habet, dominae conferat omne suae!
Dos mea! quam volui, nota fit arte mea.
Carmina quam tribuent, fama perennis erit.
Quod nego poscenti, desine velle, dabo!

1.11
DOCTA neque ancillas inter habenda Nape
Utilis et dandis ingeniosa notis,
Saepe laboranti fida reperta mihi,
Perfer et obstantes sedula pelle moras!
Nec tibi simplicitas ordine maior adest;
In me militiae signa tuere tuae!
Cetera fert blanda cera notata manu.
Verum continuo fac tamen illa legat!
E tacito vultu scire futura licet.
Odi, cum late splendida cera vacat;
L1[O] Margine in extremo littera rasa meos!
D Hoc habeat scriptum tota tabella 'veni!'
◆◆◆ Nec Veneris media ponere in aede morer;
Dedicat.' at nuper vile fuistis acer. MID ALL

1.12
INFELIX hodie littera posse negat.
Ad limen digitos restitit icta Nape.
Cautius atque alte sobria ferre pedem!
Tuque, negaturis cera referta notis,
Melle sub infami Corsica misit apis.
Ille color vere sanguinolentus erat.
Vosque rotae frangat praetereuntis onus!
Convincam puras non habuisse manus:
Carnifici diras praebuit illa cruces:
Vulturis in ramis et strigis ova tulit.
Molliaque ad dominam verba ferenda dedi!
Quas aliquis duro cognitor ore legat;
In quibus absumptas fleret avarus opes.
Auspicii numerus non erat ipse boni.
Rodat, et inmundo cera sit alba situ?

1.13
FLAVA pruinoso quae vehit axe diem.
Annua sollemni caede parentet avis!
Si quando, lateri nunc bene iuncta meo est.
Et liquidum tenui gutture cantat avis.
1550 Roscida purpurea supprime lora manu!
12 Navita nec media nescius errat aqua;

Saepe petens Hero iuvenis transnaverat undas:
At sine te, quamvis operosi vitibus agri
Et vocet in rivos currentem rusticus undam,
Non ego Paelignos videor celebrare salubres,
Sed Scythiam Cilicasque feros viridesque Britannos,
Ulmus amat vitem, vitis non deserit ulmum:
At mihi te comitem iuraras usque futuram
Verba puellarum, foliis leviora caducis,
Siqua mei tamen est in te pia cura relicti,
Parvaque quamprimum rapientibus esseda mannis
At vos, qua veniet, tumidi, subsidite, montes,

2.17
SIQUIS erit, qui turpe putet servire puellae,
Sim licet infamis, dum me moderatius urat,
Atque utinam dominae miti quoque praeda fuissem,
Dat facies animos: facie violenta Corinna est;
Scilicet a speculi sumuntur imagine fastus,
Non, tibi si facies nimium dat et omina regni,
Collatum idcirco tibi me contemnere debes:
Traditur et nymphe mortalis amore Calypso
Creditur aequoream Phthio Nereida regi,
Vulcano Venerem, quamvis incude relicta
Carminis hoc ipsum genus inpar, sed tamen apte
Tu quoque me, mea lux, in quaslibet accipe leges:
Non tibi crimen ero, nec quo laetere remoto:
Sunt mihi pro magno felicia carmina censu,
Novi aliquam, quae se circumferat esse Corinnam: L1[O]
Sed neque diversi ripa labuntur eadem D
Nec nisi tu nostris cantabitur ulla libellis:

2.18
CARMEN ad iratum dum tu perducis Achillen
Nos, Macer, ignava Veneris cessamus in umbra,
Saepe meae 'tandem' dixi 'discede' puellae:
Saepe 'pudet' dixi: lacrimis vix illa retentis
Inplicuitque suos circum mea colla lacertos
Vincor, et ingenium sumptis revocatur ab armis,
Sceptra tamen sumpsi, curaque tragoedia nostra
Risit Amor pallamque meam pictosque cothurnos
Hinc quoque me dominae numen deduxit iniquae,
Quod licet, aut artes teneri profitemur Amoris,
Aut, quod Penelopes verbis reddatur Ulixi,
Quod Paris et Macareus et quod male gratus Iaso
Quodque tenens strictum Dido miserabilis ensem
Quam cito de toto rediit meus orbe Sabinus
Candida Penelope signum cognovit Ulixis,
Iam pius Aeneas miserae rescripsit Elissae,
Tristis ad Hypsipylen ab Iasone littera venit;
Nec tibi, qua tutum vati, Macer, arma canenti
Et Paris est illic et adultera, nobile crimen,
Si bene te novi, non bella libentius istis

2.19
SI tibi non opus est servata, stulte, puella,
Quod licet, ingratum est; quod non licet, acrius urit: 3 1200

Speremus pariter, pariter metuamus amantes,
Quo mihi fortunam, quae numquam fallere curet?
Viderat hoc in me vitium versuta Corinna,
A! quotiens sani capitis mentita dolores
A! quotiens finxit culpam, quantumque licebat
Sic ubi vexarat tepidosque refoverat ignis,
◆◆◆ Quas mihi blanditias, quam dulcia verba parabat;
Tu quoque, quae nostros rapuisti nuper ocellos,
Et sine me ante tuos proiectum in limine postis
Sic mihi durat amor longosque adolescit in annos:
Pinguis amor nimiumque patens in taedia nobis
Si numquam Danaen habuisset aenea turris,
Dum servat Iuno mutatam cornibus Ion,
Quod licet et facile_est, quisquis cupit, arbore frondis
Siqua volet regnare diu, deludat amantem!
Quidlibet eveniat, nocet indulgentia nobis:
At tu, formosae nimium secure puellae,
Incipe, quis totiens furtim tua limina pulset,
Quas ferat et referat sollers ancilla tabellas,
Mordeat ista tuas aliquando cura medullas,
Ille potest vacuo furari litore harenas,
Iamque ego praemoneo: nisi tu servare puellam
Multa diuque tuli; speravi saepe, futurum,
Lentus es et pateris nulli patienda marito:
Scilicet infelix numquam prohibebor adire?
L1[I] Nil metuam? per nulla traham suspiria somnos?
𝔻 Quid mihi cum facili, quid cum lenone marito?
◆◆◆ Quin alium, quem **tanta** iuvat patientia, quaeris?
0 @ TRES sumus: hoc illi praetulit auctor opus;
@ At levior demptis poena **duobus erit**.
1.1 EDERE, materia conveniente modis;
Dicitur atque unum surripuisse pedem.
Pieridum vates, non tua turba sumus.
Ventilet accensas flava Minerva faces?
Lege pharetratae Virginis arva coli?
Instruat, Aoniam Marte movente lyram?
Cur opus adfectas, ambitiose, novum?
Vix etiam Phoebo iam lyra tuta sua est?
Attenuat nervos proximus ille meos;
Aut puer aut longas compta puella comas.'
Legit in exitium spicula facta meum,
'Quod' que 'canas, vates, accipe' dixit 'opus!'
Uror, et in vacuo pectore regnat Amor.
Ferrea cum vestris bella valete modis!
Musa, per undenos emodulanda pedes!
1.2 STRATA, neque in lecto pallia nostra sedent,
Lassaque versati corporis ossa dolent?
An subit et tecta callidus arte nocet?
Et possessa ferus pectora versat Amor.
1250 Cedamus! leve fit, quod bene fertur, onus:

14 (13C) Non bene, si tollas proelia, durat amor.
Factaque lascivis livida colla notis;
Si dederit nemo, Sacra roganda via_est.
Quod numquam reddas, commodet, ipsa roga!
Inpia sub dulci melle venena latent.
Nec tulerint voces ventus et aura meas,
Ut mea defunctae molliter ossa cubent.'
At nostrae vix se continuere manus,
Lumina rugosas distraherentque genas.
Et longas hiemes perpetuamque sitim!
ATTICE, crede mihi, militat omnis amans. **1.9**
Turpe senex miles, turpe senilis amor;
Hos petit in socio bella puella viro;
Ille fores dominae servat, at ille ducis;
Strenuus exempto fine sequetur amans;
Flumina, congestas exteret ille nives,
Aptaque verrendis sidera quaeret aquis.
Et denso mixtas perferet imbre nives?
In rivale oculos alter, ut hoste, tenet.
Obsidet; hic portas frangit, at ille fores.
Caedere et armata vulgus inerme manu:
Et dominum capti deseruistis equi;
Et sua sopitis hostibus arma movent.
Militis et miseri semper amantis opus.
Quosque neges umquam posse iacere, cadunt.
Desinat: ingenii_est experientis amor. **L1[I]**
Dum licet, Argivas frangite, Troes, opes! 𝔻
Et, galeam capiti quae daret, uxor erat.
Maenadis effusis obstipuisse comis;
Notior in caelo fabula nulla fuit.
Mollierant animos lectus et umbra meos;
Iussit et in castris aera merere suis:
Qui nolet fieri desidiosus, amet!
CONIUGIBUS belli causa duobus erat, **1.10**
Callidus in falsa lusit adulter ave,
Cum premeret summi verticis urna comas,
Et quidquid magno de Iove fecit amor.
Nec facies oculos iam capit ista meos.
Haec te non patitur causa placere mihi.
Nunc mentis vitio laesa figura tua_est.
Et nullas vestes, ut sit apertus, habet.
Quo pretium condat, non habet ille sinum.
Non decet inbelles aera merere deos.
Et miseras iusso corpore quaerit opes;
Et, quod vos facitis sponte, coacta facit.
Turpe erit, ingenium mitius esse feris.
Non aries placitam munere captat ovem;
Sola locat noctes, sola locanda venit
Et pretium, quanti gaudeat ipsa, facit.
Altera cur illam vendit, et alter emit? 34 **1500**

Protinus in vultus unguibus ire meos,
Quamlibet infirmas adiuvat ira manus;
Pone reconpositas in statione comas!

1.8 AUDIAT!), est quaedam nomine Dipsas anus.
Memnonis in roseis sobria vidit equis.
Inque caput liquidas arte recurvat aquas;
◆◆◆ Licia, quid valeat virus amantis equae.
Cum voluit, puro fulget in orbe dies.
Purpureus Lunae sanguine vultus erat.
Suspicor et pluma corpus anile tegi;
Fulminat, et gemino lumen ab orbe micat;
Et solidam longo carmine findit humum.
Nec tamen eloquio lingua nocente caret.
Talia (me duplices occuluere fores):
Haesit et in vultu constitit usque tuo.
Me miseram! dignus corpore cultus abest.
Non ego, te facta divite, pauper ero.
Mars abiit; signo nunc Venus apta suo.
Te cupiit: curae, quid tibi desit, habet.
Si te non emptam vellet, emendus erat.’
Si simules, prodest; verus obesse solet.
Quantum quisque ferat, respiciendus erit.
Noluerint habiles pluribus esse viris;
At Venus Aeneae regnat in urbe sui.
Aut, si rusticitas non vetat, ipsa rogat.
L2[O] Excute: de rugis crimina multa cadent.
𝔻 Qui latus argueret, corneus arcus erat.
◆◆◆ Et celer admissis labitur annus equis.
Canescunt turpi tecta relicta situ:
Nec satis effectus unus et alter habent.
Plena venit canis de grege praeda lupis.
Donat? amatoris milia multa leges.
Tractat inauratae consona fila lyrae.
Crede mihi, res est ingeniosa dare.
Despice; gypsati crimen inane pedis.
Tolle tuos tecum, pauper amator, avos!
Quod det, amatorem flagitet ante suum!
Ne fugiant; captos legibus ure tuis!
Et cave, ne gratis hic tibi constet amor!
Et modo, quae causas praebeat, Isis erit;
Neve relentescat saepe repulsus amor.
Audiat exclusi verba receptus amans;
Vanescit culpa culpa repensa tua.
Saepe simultates ira morata facit.
Et faciant udas illa vel ille genas;
Commodat in lusus numina surda Venus.
Qui doceant, apte quid tibi possit emi;
Postmodo de stipula grandis acervus erit.
Fit cito per multas praeda petita manus.
1450 Natalem libo testificare tuum!

15 (14C) Et vidi nullo concutiente mori;
Detractant prensi dum iuga prima boves;
Frena minus sentit, quisquis ad arma facit.
Quam qui servitium ferre fatentur, Amor.
Porrigimus victas ad tua iura manus.
Nec tibi laus armis victus inermis ero.
Qui deceat, currum vitricus ipse dabit,
Stabis et adiunctas arte movebis aves;
Haec tibi magnificus pompa triumphus erit.
Et nova captiva vincula mente feram;
Et Pudor et castris quidquid Amoris obest.
Vulgus ‘io’ magna voce ‘triumphe’ canet.
Adsidue partes turba secuta tuas:
Haec tibi si demas commoda, nudus eris.
Plaudet et adpositas sparget in ora rosas,
Ibis in auratis aureus ipse rotis.
Tunc quoque praeteriens vulnera multa dabis;
Fervida vicino flamma vapore nocet.
Tu gravis alitibus, tigribus ille fuit.
Parce tuas in me perdere, victor, opes!
Qua vicit, victos protegit ille manu.

AUT amet aut faciat, cur ego semper amem! **1.3**
Audierit nostras tot Cytherea preces!
Accipe, qui pura norit amare fide!
Nomina, si nostri sanguinis auctor eques,
Temperat et sumptus parcus uterque parens: **L2[O]**
Hinc faciunt, at me qui tibi donat, Amor, 𝔻
Nudaque simplicitas purpureusque pudor.
Tu mihi, siqua fides, cura perennis eris;
Vivere contingat teque dolente mori;
Provenient causa carmina digna sua.
Et quam fluminea lusit adulter ave
Virginea tenuit cornua vara manu:
Iunctaque semper erunt nomina nostra tuis.

ULTIMA coena tuo sit, precor, illa viro! **1.4**
Adspiciam? tangi quem iuvet, alter erit,
Iniciet collo, cum volet, ille manum?
Atracis ambiguos traxit in arma viros;
Vix a te videor posse tenere manus.
Da mea nec tepidis verba ferenda Notis!
Possit agi, video, sed tamen ante veni!
Ibis, ut accumbas, clam mihi tange pedem;
Excipe furtivas et refer ipsa notas!
Verba leges digitis, verba notata mero.
Purpureas tenero pollice tange genas;
Pendeat extrema mollis ab aure manus;
Versetur digitis anulus usque tuis!
Optabis merito cum mala multa viro!
Tu puerum leviter posce, quod ipsa voles;
Et, qua tu biberis, hac ego parte bibam. **1300**

Reice libatos illius ore cibos,
Mite nec in rigido pectore pone caput,
Oscula praecipue nulla dedisse velis!
Et dicam ‘mea sunt’ iniciamque manum.
Illa mihi caeci causa timoris erunt.
Nec tenerum duro cum pede iunge pedem!
◆◆◆ Exemplique metu torqueor, ecce, mei:
Veste sub iniecta dulce peregit opus.
Conscia de tergo pallia deme tuo!
Dumque bibit, furtim si potes, adde merum!
Consilium nobis resque locusque dabunt.
In medium turbae fac memor agmen eas:
Quidquid ibi poteris tangere, tange, mei!
Separor a domina nocte iubente mea.
Qua licet, ad saevas prosequar usque fores;
Quod mihi das furtim, iure coacta dabis.
Blanditiae taceant, sitque maligna Venus!
Si minus, at certe te iuvet inde nihil;
Cras mihi constanti voce dedisse nega!

1.5 ADPOSUI medio membra levanda toro.
Quale fere silvae lumen habere solent,
Aut ubi nox abiit, nec tamen orta dies:
Qua timidus latebras speret habere pudor.
Candida dividua colla tegente coma:
Dicitur et multis Lais amata viris.
L2[I] Pugnabat tunica sed tamen illa tegi;
𝔻 Victa est non aegre proditione sua.
◆◆◆ In toto nusquam corpore menda fuit.
Forma papillarum quam fuit apta premi!
@ Quantum et quale latus! quam iuvenale femur!
Et nudam pressi corpus ad usque meum.
Proveniant medii sic mihi saepe dies!

1.6 DIFFICILEM moto cardine pande forem!
Obliquum capiat semiadaperta latus!
Aptaque subducto pondere membra dedit;
Monstrat: inoffensos derigit ille pedes.
Mirabar, tenebris quisquis iturus erat:
Et leviter ‘fies tu quoque fortis’ ait.
Non timeo strictas in mea fata manus;
Tu, me quo possis perdere, fulmen habes.
Uda sit ut lacrimis ianua facta meis!
Ad dominam pro te verba tremente tuli;
Heu facinus! pro me nunc valet illa parum?
Tempora noctis eunt; excute poste seram!
Nec tibi perpetuo serva bibatur aqua!
Roboribus duris ianua fulta riget.
Prosunt: in media pace quid arma times?
Tempora noctis eunt; excute poste seram!
Solus eram, si non saevus adesset Amor;
1350 Ante vel a membris dividar ipse meis.
Mecum est et madidis lapsa corona comis.
Tempora noctis eunt; excute poste seram!
Verba dat in ventos aure repulsa tua?
Pervigil in mediae sidera noctis eras.
Heu! melior quanto sors tua sorte mea!
Tempora noctis eunt; excute poste seram!
Raucaque concussae signa dedere fores?
Ei mihi, quam longe spem tulit aura meam!
Huc ades et surdas flamine tunde foris!
Tempora noctis eunt; excute poste seram!
Quem face sustineo, tecta superba petam.
Illa pudore vacat, Liber Amorque metu.
Movimus, o foribus durior ipse tuis:
Limina, sollicito carcere dignus eras;
Inque suum miseros excitat ales opus.
Dura super tota limina nocte iace:
Temporis absumpti tam male testis eris.
Lente nec admisso turpis amante, vale!
Duraque conservae ligna, valete, fores!

DUM furor omnis abit, siquis amicus ades! **1.7**
Flet mea vaesana laesa puella manu.
Saeva vel in sanctos verbera ferre deos.
Stravit deprensos lata per arva greges,
Ausus in arcanas poscere tela deas?
Nec dominam motae dedecuere comae:
Maenalias arcu sollicitasse feras; **L2[I]**
Flevit praecipites Cressa tulisse Notos; 𝔻
Procubuit templo, casta Minerva, tuo.
Ipsa nihil: pavido est lingua retenta metu;
Egit me lacrimis ore silente reum.
Utiliter potui parte carere mei;
Et valui poenam fortis in ipse meam.
Debita sacrilegae vincla subite manus!
Plecterer: in dominam ius mihi maius erit?
Ille deam primus perculit: alter ego!
Laesa est, Tydides saevus in hoste fuit.
Cinge comam lauro votaque redde Iovi,
Clamet ‘io! forti victa puella viro est!’
Si sinerent laesae, candida tota, genae.
Et collum blandi dentis habere notam.
Caecaque me praedam fecerat ira suam,
Nec nimium rigidas intonuisse minas
Ad mediam? mediae zona tulisset opem.
Ferreus ingenuas ungue notare genas:
Caeduntur Pariis qualia saxa iugis;
Ut cum populeas ventilat aura comas,
Summave cum tepido stringitur unda Noto;
Qualiter abiecta de nive manat aqua.
Sanguis erant lacrimae, quas dabat illa, meus.
Ter formidatas reppulit illa manus. 1400

Sunt etiam, qui nos numen habere putent.
Omnibus obscuras inicit illa manus!
Carmine quid victas obstipuisse feras?
Dicitur invita concinuisse lyra;
Vatum Pieriis ora rigantur aquis;
Defugiunt avidos carmina sola rogos:
◆◆◆ Tardaque nocturno tela retexta dolo.
Altera cura recens, altera primus amor.
Sistra? quid in vacuo secubuisse toro?
Sollicitor nullos esse putare deos.
Mors gravis a templis in cava busta trahet;
Vix manet e toto, parva quod urna capit.
Pectoribus pasci nec timuere tuis?
Urere, quae tantum sustinuere nefas.
Sunt quoque, qui lacrimas continuisse negant.
Ignotum vili supposuisset humo:
Mater et in cineres ultima dona tulit;
Venit inornatas dilaniata comas,
Oscula nec solos destituere rogos.
Sum tibi: vixisti, dum tuus ignis eram.'
Me tenuit moriens deficiente manu.'
Restat, in Elysia valle Tibullus erit:
Tempora cum Calvo, docte Catulle, tuo;
Sanguinis atque animae prodige Galle tuae.
Auxisti numeros, culte Tibulle, pios.
L1[O] Et sit humus cineri non onerosa tuo!

𝔼 **3.10** ◆◆◆

SECUBAT in vacuo sola puella toro.
Cur inhibes sacris commoda nostra tuis?
Nec minus humanis invidet ulla bonis.
Nec notum terris area nomen erat,
Haec erat et teneri caespitis herba cibus;
Falce coloratas subsecuitque comas,
Et veterem curvo dente revellit humum.
Et bene tormentis secubituque coli?
Rustica nec viduum pectus amoris habet.
Crete nutrito terra superba Iove:
Exiguus tenero lac bibit ore puer;
Fassuram Cererem crimina nostra puto.
Figentem certa terga ferina manu;
Hinc pudor, ex illa parte trahebat amor:
Et sata cum minima parte redire sui:
Ruperat et duram vomer aduncus humum,
Inrita decepti vota colentis erant.
Deciderant longae spicea serta comae.
Omnia, qua tulerat se dea, messis erat;
Et ferus in silva farra metebat aper;
Optavit, Cereris longus ut esset amor.
Hoc cogor sacris nunc ego ferre tuis.
Regnaque quam Iuno sorte minore regat?
1950 48 Haec decet ad dominos munera ferre deos.

Et miles saevas aptat ad arma manus;
Prima vocas tardos sub iuga panda boves;
Ut subeant tenerae verbera saeva manus,
Unius ut verbi grandia damna ferant;
Cogitur ad lites surgere uterque novas;
Lanificam revocas ad sua pensa manum.
Quis, nisi cui non est ulla puella ferat?
Ne fugerent vultus sidera mota tuos;
Aut caderet spissa nube retentus equus!
An putat ignotam nequitiam esse suam?
Materni fuerat pectoris ille color.
Femina non caelo turpior ulla foret;
Surgis ad invisas a sene mane rotas;
Clamares: 'lente currite, Noctis equi!'
Num me nupsisti conciliante seni?
Luna! neque illius forma secunda tuae.
Commisit noctes in sua vota duas.
Nec tamen adsueto tardius orta dies.

1.14

TINGERE quam possis, iam tibi nulla coma est.
Contigerant imum, qua patet usque, latus.
Vela colorati qualia Seres habent,
Cum leve deserta sub trabe nectit opus.
Sed, quamvis neuter, mixtus uterque color,
Ardua derepto cortice cedrus habet.
Et tibi nullius causa doloris erant.
Ornatrix tuto corpore semper erat: **L1[O]**
Bracchia derepta saucia fecit acu. 𝔼
Purpureo iacuit semisupina toro:
Cum temere in viridi gramine lassa iacet.
Heu! male vexatae quanta tulere comae!
Ut fieret torto nexilis orbe sinus!
Sponte decent: capiti, ferrea, parce tuo!
Erudit admotas ipse capillus acus.'
Quas vellet capiti Bacchus inesse suo;
Pingitur umenti sustinuisse manu.
Quid speculum maesta ponis, inepta, manu?
Ut placeas, debes inmemor esse tui.
Non anus Haemonia perfida lavit aqua;
Nec minuit densas invida lingua comas:
Ipsa dabas capiti mixta venena tuo.
Culta triumphatae munere gentis eris.
Et dices 'empta nunc ego merce probor;
Fama tamen memini cum fuit ista mea.'
Protegit ingenuas picta rubore genas;
Ei mihi! non illo munera digna loco.
Postmodo nativa conspiciere coma.

1.15

INGENIIQUE vocas carmen inertis opus;
Praemia militiae pulverulenta sequi
Ingrato vocem prostituisse foro?
Quaeritur, in toto semper ut orbe canar. 64 1600

Dum rapidas Simois in mare volvet aquas;
Dum cadet incurva falce resecta Ceres;
Quamvis ingenio non valet, arte valet;
Cum sole et luna semper Aratus erit;
Vivent et meretrix blanda, Menandros erit;
Casurum nullo tempore nomen habent.
◆◆◆ Aureaque Aesonio terga petita duci?
Exitio terras cum dabit una dies;
Roma triumphati dum caput orbis erit;
Discentur numeri, culte Tibulle, tui;
Et sua cum Gallo nota Lycoris erit.
Depereant aevo, carmina morte carent:
Cedat et auriferi ripa benigna Tagi!
Pocula Castalia plena ministret aqua,
Atque ita sollicito multus amante legar!
Cum suus ex merito quemque tuetur honos.
Vivam, parsque mei multa superstes erit.

3.1

CREDIBILE est illi numen inesse loco;
Et latere ex omni dulce queruntur aves.
(Quod mea, quaerebam, Musa moveret opus)
Et, puto, pes illi longior alter erat:
Et pedibus vitium causa decoris erat.
(Fronte comae torva, palla iacebat humi;
Lydius alta pedum vincla cothurnus erat)
O argumenti lente poeta tui?
L1[I] Narrant in multas conpita secta vias.
𝔼 Atque ait “hic, hic est, quem ferus urit Amor!”
◆◆◆ Dum tua praeterito facta pudore refers.
Cessatum satis est: incipe maius opus!
“Haec animo” dices “area facta meo est.”
Primaque per numeros acta iuventa suos;
Inplebit leges spiritus iste meas.’
Densum caesarie terque quaterque caput.
(Fallor, an in dextra myrtea virga fuit?)
‘Me premis? an numquam non gravis esse potes?
In me pugnasti versibus usa meis.
Obruit exiguas regia vestra fores.
Non sum materia fortior ipsa mea;
Huic ego proveni lena comesque deae;
Haec est blanditiis ianua laxa meis;
Liminis adstricti sollicitare fidem
Atque inpercussos nocte movere pedes.
Non verita a populo praetereunte legi;
Ancillae missam delituisse sinu;
Rumpit et adposita barbara mersat aqua?
Munus habes, quod te iam petit ista, meum.’
In vacuas aures verba timentis eant.
Iam nunc contacto magnus in ore sonus;
Ergo ades et longis versibus adde brevis!
Tu labor aeternus; quod petit illa, breve est.’

1650

18 (17C) Nunc opus exposcunt militiamque suam.
Sic sum pollicitis captus et ante tuis:
Tristia cum magno damna pudore tuli.
Molliter admota sollicitare manu:
Inmemoremque sui procubuisse videt,
Invitum nostro ponere membra toro?
Devovet, aut alio lassus amore venis.’
(Et decuit nudos proripuisse pedes!)
Dedecus hoc sumpta dissimulavit aqua.

3.8

AUT tenerum dotes carmen habere putat?
At nunc barbaria est grandis, habere nihil.
Quo licuit libris, non licet ire mihi;
Turpiter huc illuc ingeniosus eo.
Praefertur nobis sanguine pastus eques.
Huius in amplexu, vita, iacere potes?
Ense latus cinctum, quod tibi servit, erat;
Scuta tulit; dextram tange: cruenta fuit!
Heu, ubi mollities pectoris illa tui?
Quaesitum est illi corpore, quidquid habet;
Indicet! hoc fassas tangis, avara, manus:
Ad rigidas canto carmen inane fores?
Sed trepidas acies et fera castra sequi
Hoc tibi, si velles, posset, Homere, dari.
Corruptae pretium virginis ipse fuit:
Aerati postes, ferrea turris erat;
Praebuit ipsa sinus et dare iussa dedit. **L1[I]**
Omne lucrum tenebris alta premebat humus: 𝔼
Manibus admorat, nullaque massa fuit;
Pomaque et in quercu mella reperta cava.
Signabat nullo limite mensor humum,
Ultima mortali tum via litus erat.
Et nimium damnis ingeniosa tuis:
Quo tibi, discordes addere in arma manus?
Cur non et caelum, tertia regna, petis?
Liber et Alcides et modo Caesar habent.
Possidet inventas sanguine miles opes;
Inde gravis iudex, inde severus eques.
Serviat, hi pacem crudaque bella gerant:
Et (satis est) aliquid pauperis esse sinant!
Imperat ut captae, qui dare multa potest;
Si dederim, tota cedet uterque domo!
Tam male quaesitas pulvere mutet opes!

3.9

ET tangunt magnas tristia fata deas,
A! nimis ex vero nunc tibi nomen erit:
Ardet in extructo, corpus inane, rogo.
Et fractos arcus et sine luce facem:
Pectoraque infesta tundat aperta manu;
Oraque singultu concutiente sonant:
Egressum tectis, pulcher Iule, tuis;
Quam iuveni rupit cum ferus inguen aper.

1900

Condita, cum poterant virginis ossa legi!
Turpis et Iliacis infitianda focis?
 Desint famosus quae notet ora pudor!'
Atque ita se in rapidas perdita misit aquas:
Dicitur et socii iura dedisse tori.
Sed nemora et silvae crimina vestra tegunt.
◆◆◆ Nec capit admissas alveus altus aquas:
Gaudia? quid coeptum, rustice, rumpis iter?
Si tibi per terras maxima fama foret?
Nec tibi sunt fontes nec tibi certa domus;
Quas tibi divitias pigra ministrat hiemps;
Aut premis arentem pulverulentus humum:
Quis dixit grata voce 'perennis eas'?
   Forsitan haec alios, me mea damna movent.
Iactasse indigne nomina tanta pudet;
Et potui nomen, Nile, referre tuum!
Sint rapidi soles siccaque semper hiemps!

3.7

AT, puto, non votis saepe petita meis.
 Sed iacui pigro crimen onusque toro
Inguinis effeti parte iuvante frui.
Bracchia Sithonia candidiora nive,
Lascivum femori supposuitque femur
Et quae praeterea publica verba iuvant.
Segnia propositum destituere meum;
Et non exactum, corpus an umbra forem.
L2[O] Cum desit numeris ipsa iuventa suis?
𝔼 Nec iuvenem nec me sensit amica virum?
◆◆◆ Surgit et a caro fratre verenda soror.
Ter Libas officio continuata meo_est;
 Me memini numeros sustinuisse novem.
Corpora? num misero carmen et herba no**cent**,
Et medium tenuis in iecur egit acus?
Deficiunt laesi carmine fontis aquae,
Decidit, et nullo poma movente fluunt.
Forsitan inpatiens fit latus inde meum.
Ille fuit vitii causa secunda mei.
(Sic etiam tunica tangitur illa sua!)
Tithonosque annis fortior esse suis.
Quas nunc concipiam per nova vota preces?
Muneris oblati paenituisse deos.
Oscula ferre: tuli; proximus esse: fui.
Quid, nisi possedi dives avarus opes?
Pomaque, quae nullo tempore tangat, habet.
Protinus ut sanctos possit adire deos?
Oscula! non omni sollicitavit ope!
Surdaque blanditiis saxa movere suis:
Sed neque tum vixi nec vir, ut ante, fui.
Quid miserum Thamyran picta tabella iuvat?
Quos ego non finxi disposuique modos!
Turpiter hesterna languidiora rosa:

1850

Dum vacat; a tergo grandius urguet opus!

3.2

CUI tamen ipsa faves, vincat ut ille, precor.
 Ne tibi non notus, quem facis, esset amor.
Quod iuvat, atque oculos pascat uterque suos!
Ergo illi curae contigit esse tuae?
Insistam forti mente vehendus equis
Nunc stringam metas interiore rota.
Deque meis manibus lora remissa fluent.
Dum spectat vultus, Hippodamia, tuos!
Vincamus dominae quisque favore suae!
Haec in lege loci commoda circus habet.
Contactu lateris laeditur ista tui.
Si pudor est, rigido nec preme terga genu!
Collige! vel digitis en ego tollo meis.
Quoque magis spectes — invida vestis eras.
Optavit manibus sustinuisse suis:
Cum sequitur fortes fortior ipsa feras.
In flammam flammas, in mare fundis aquas.
 Quae bene sub tenui condita veste latent.
Quos faciet nostra mota tabella manu.
Captaque femineus pectora torret amor?
Sordide de niveo corpore pulvis abi!
Tempus adest plausus: aurea pompa venit.
Huc ades et meus hic fac, dea, vincat amor!
Nil mihi cum pelago, me mea terra capit.
Pax iuvat et media pace repertus amor. **L2[O]**
Artifices in te verte, Minerva, manus; 𝔼
Pollucem pugiles, Castora placet eques!
Plaudimus: inceptis adnue, diva, meis
Adnuit et motu signa secunda dedit.
Pace loquar Veneris, tu dea maior eris.
Te dominam nobis tempus in omne peti.
Cancellis primos inseruisse pedes.
Quadriiugos aequo carcere misit equos.
Quid cupias, ipsi scire videntur equi.
Quid facis? admoto proximus axe subit.
Tende, precor, valida lora sinistra manu!
Et date iactatis undique signa togis!
In nostros abdas te licet usque sinus.
Evolat admissis discolor agmen equis.
Sint mea, sint dominae fac rata vota meae!
Ille tenet palmam: palma petenda mea_est.'
Hic satis est; alio cetera redde loco!

3.3

ET facies illi, quae fuit ante, manet!
 Tam longos, postquam numina laesit, habet;
Ante fuit: niveo lucet in ore rubor;
Longa decensque fuit: longa decensque manet;
Per quos mentita_est perfida saepe mihi.
Di quoque concedunt, formaque numen habet.
Perque meos oculos: en doluere mei!

1700

Alterius meriti cur ego damna tuli?
Pro male formosa iussa parente mori?
Et mecum lusos ridet inulta deos?
Victima deceptus decipientis ero?
Et stulta populos credulitate movet,
Et nimium solas omnia posse iubet.
◆◆◆ Nos petit invicta Palladis hasta manu,
In nos alta Iovis dextera fulmen habet;
Atque ultro, quae se non timuere, timent.
Certe plus animi debet inesse viris.
Missaque periuras tela ferire vetat;
Officio est illi poena reperta suo;
Non pater in Baccho matris haberet opus.
Di quoque habent oculos, di quoque pectus habent!
Femina mendaci falleret ore meum;
Et non de tetricis dicerer esse deus.
Aut oculis certe parce, puella, meis!

3.4 NIL agis: ingenio est quaeque tuenda suo.
Quae, quia non liceat, non facit, illa facit.
Nec custodiri, ne velit, ulla potest,
Omnibus exclusis intus adulter erit.
Semina nequitiae languidiora facit.
Obsequio vinces aptius illa tuo.
Ore reluctanti fulminis ire modo;
Frenaque in effusa laxa iacere iuba.
L2[I] Sic interdictis inminet aeger aquis.
𝔼 Argus: et hos unus saepe fefellit Amor;
◆◆◆ Quae fuerat virgo tradita, mater erat:
Inter tot iuvenes intemerata procos.
Cura vocat: pauci, quod sinit alter, amant.
Nescio quid, quod te ceperit, esse putant.
Ipse timor pretium corpore maius habet.
Sola placet, 'timeo' dicere siqua potest.
Hic metus externae corpora gentis agat!
In laudem servi casta sit illa tui?
Et notos mores non satis Urbis habet,
Romulus Iliades Iliadesque Remus.
Non possunt ullis ista coire modis!
Exue, nec rigidi iura tuere viri
Gratia sic minimo magna labore venit;
Et, quae non dederis, multa videre domi.

3.5 TERRUERUNT animum talia visa meum:
Stabat, et in ramis multa latebat avis;
Umida de guttis lene sonantis aquae;
(Fronde sub arboreis sed tamen aestus erat)
Constitit ante oculos candida vacca meos,
In liquidas nondum quas mora vertit aquas,
Et modo siccatam, lacte, reliquit ovem.
Cumque sua teneram coniuge pressit humum.
Atque iterum pasto pascitur ante cibo,

20 (19C) Cornigerum terra deposuisse caput.
Venit et in viridi garrula sedit humo
Fodit et albentis abstulit ore iubas.
(Sed niger in vaccae pectore livor erat)
(Carpebant tauri pabula laeta procul
Et petiit herbae fertilioris humum.
Siquid habent veri, visa quid ista ferant.'
Expendens animo singula dicta suo:
Sed male vitabas, aestus amoris erat.
Tu vir et in vacca conpare taurus eras;
Ingenium dominae lena movebat anus;
Frigidus in viduo destituere toro;
Pectus adulterii labe carere negant.'
Fugit, et ante oculos nox stetit alta meos.

AD dominam propero: siste parumper aquas! **3.6**
Concava traiecto cumba rudente vehat.
Summaque vix talos contigit unda meos:
Et turpi crassas gurgite volvis aquas.
Tempora, quid nocti conseruisse diem,
Ulterior nostro ripa premenda pedi?
Terribili densum cum tulit angue caput,
Semina venerunt in rude missa solum.
Nec tulit haec umquam nec feret ulla dies;
(Sic aeternus eas!) labere fine tuo!
Si dicar per te forte retentus amans.
Flumina senserunt ipsa, quid esset amor: **L2[I]**
Dicitur et gelidis incaluisse vadis: 𝔼
Cum rapuit vultus, Xanthe, Neaera tuos;
Virginis Arcadiae certus adegit amor?
Pthiotum terris occuluisse ferunt.
Natarum Thebe quinque futura parens?
Herculis irata fracta querere manu:
Una tamen tanti Deianira fuit.
Qui patriam tantae tam bene celat aquae,
Vincere gurgitibus non potuisse suis;
Cedere iussit aquam: iussa recessit aqua.
Tiburis Argei pomifera arva rigas,
Ungue notata comas, ungue notata genas:
Errabat nudo per loca sola pede;
Raucaque de mediis sustulit ora vadis
Ilia, ab Idaeo Laumedonte genus?
Vitta nec evinctas inpedit alba comas?
Pectoraque insana plangis aperta manu?
Qui tenero lacrimas lentus in ore videt.
Teque colent amnes; Ilia, pone metus!
Nam **centum** aut plures flumina nostra tenent;
Munera promissis uberiora feres.'
Spargebat teneros flebilis imbre sinus;
Currendi vires eripiente metu;
Edidit indignos ore tremente sonos:

2.12 VICIMUS: in nostro_est, ecce, Corinna sinu,
Servabant, nequa posset ab arte capi.
In qua, quaecumque est, sanguine praeda caret.
Cincta, sed est ductu capta puella meo.
Ex tot in Atridis pars quota laudis erat?
Gloria, nec titulum muneris alter habet:
◆◆◆ Ipse eques, ipse pedes, signifer ipse fui.
Huc ades, o cura parte Triumphe mea!
Tyndaris, Europae pax Asiaeque foret;
Turpiter adposito vertit in arma mero;
Inpulit in regno, iuste Latine, tuo;
Inmisit soceros armaque saeva dedit.
Spectatrix animos ipsa iuvenca dabat.
Iussit militiae signa movere suae.

2.13 IN dubio vitae lassa Corinna iacet.
Ira digna mea, sed cadit ira metu;
Est mihi pro facto saepe, quod esse potest.
Quae colis et Memphin palmiferamque Pharon,
Per septem portus in maris exit aquas,
(Sic tua sacra pius semper Osiris amet,
Et comes in pompa corniger Apis eat!
Nam vitam dominae tu dabis, illa mihi.
Qua tingit laurus Gallica turma tuas;
Quarum tarda latens corpora tendit onus,
Digna_est, quam iubeas muneris esse tui.
L1[O] Ipse feram ante tuos munera vota pedes;
𝔽 Tu modo fac titulo muneribusque locum.
◆◆◆ Hac tibi sit pugna dimicuisse satis!

2.14 NEC fera peltatas agmina velle sequi,
Et caecas armant in sua fata manus?
Militia fuerat digna perire sua:
Sternetur pugnae tristis harena tuae?
Gens hominum vitio deperitura fuit,
In vacuo lapides orbe, parandus erat.
Iusta recusasset pondera ferre Thetis?
Casurus dominae conditor Urbis erat;
Caesaribus tellus orba futura fuit.
Temptasset, quod tu, si tua mater opus;
Vidissem nullos matre negante dies.
Pomaque crudeli vellis acerba manu?
Est pretium parvae non leve vita morae.
Et nondum natis dira venena datis?
Atque sua caesum matre queruntur Ityn;
Iactura socii sanguinis ulta virum.
Figere sollicita corpora vestra manu?
Perdere nec fetus ausa leaena suos;
Saepe, suos utero quae necat, ipsa perit.
Et clamant ‘merito’, qui modo cumque vident.
Et sint ominibus pondera nulla meis;
Et satis est; poenam culpa secunda ferat!

CEDE fatigato pectore, turpis amor! 3.11a
Et quae non puduit ferre, tulisse pudet.
Venerunt capiti cornua sera meo.
Saepe tulit lassis sucus amarus opem.
Ingenuum dura ponere corpus humo?
Excubui clausam, servus ut, ante domum?
Invalidum referens emeritumque latus.
Eveniat nostris hostibus ille pudor!
Ipse tuus custos, ipse vir, ipse comes?
Causa fuit multis noster amoris amor.
Et periuratos in mea damna deos?
Verbaque conpositis dissimulata notis?
Veni, et rivali non erat aegra meo.
Quaere alium pro me, qui queat ista pati;
Lenta tumescentes aequoris audit aquas.
Perdere: non ego nunc stultus, ut ante fui.

HAC amor hac odium, sed, puto, vincit amor. 3.11b
Nec iuga taurus amat; quae tamen odit, habet.
Aversor morum crimina: corpus amo;
Et videor voti nescius esse mei.
Non facit ad mores tam bona forma malos.
Me miserum! vitiis plus valet illa suis!
Qui dant fallendos se tibi saepe deos,
Perque tuos oculos, qui rapuere meos!
Me quoque velle velis, anne coactus amem!
Ut, quamvis nolim, cogar amare, velim. L1[O]

OMINA non albae concinuistis aves? 3.12 𝔽
Quosve deos in me bella movere querar?
Cum multis vereor ne sit habenda mihi.
Sic erit: ingenio prostitit illa meo.
Vendibilis culpa facta puella mea_est.
Ianua per nostras est adaperta manus.
Invidiae nostris illa fuere bonis.
Ingenium movit sola Corinna meum:
Phoebus et inceptum destituisset opus!
Malueram verbis pondus abesse meis.
Pube premit rabidos inguinibusque canes;
Victor Abantiades alite fertur equo.
Et tria vipereo fecimus ora cani;
Ambiguae captos virginis ore viros;
Proditor in medio Tantalus amne sitit;
Concinit Odrysium Cecropis ales Ityn;
Aut secat inposita virgine taurus aquas;
Qui vomerent flammas ore, fuisse boves,
Quaeque rates fuerint, nunc maris esse deas;
Duraque percussam saxa secuta lyram?
Obligat historica nec sua verba fide;
Femina: credulitas nunc mihi vestra nocet.

MOENIA contigimus victa, Camille, tibi. 3.13
Per celebres ludos indigenamque bovem:

Difficilis clivis huc via praebet iter.
Adspice: concedas numen inesse loco;
Ara per antiquas facta sine arte manus.
It per velatas annua pompa vias;
Quas aluit campis herba Falisca suis,
Et minor ex humili victima porcus hara
◆◆◆ Invisa_est dominae sola capella deae:
Dicitur inceptam destituisse fugam;
Et pretium auctori vulneris ipsa datur.
Praeverrunt latas veste iacente vias:
Et tegit auratos palla superba pedes;
Tradita supposito vertice sacra ferunt.
Ipsa sacerdotes subsequiturque suas.
Et scelus et patrias fugit Halaesus opes
Moenia felici condidit alta manu;
34 Sint mihi, sint populo semper amica suo!

3.14 SED ne sit misero scire necesse mihi,
Sed tamen, ut temptes dissimulare, rogat.
Solaque famosam culpa professa facit.
Et, quae clam facias, facta referre palam?
Opposita populum summovet ante sera:
Commissi perages indiciumque tui?
Teque probam, quamvis non eris, esse putem!
Nec pudeat coram verba modesta loqui!
Deliciis inple, stet procul inde pudor!
L1[I] Absit, et in lecto crimina pone tuo!
𝔽 Nec femori inpositum sustinuisse femur;
◆◆◆ Inque modos Venerem mille figuret amor;
Spondaque lasciva mobilitate tremat!
Et pudor obscenum diffiteatur opus;
Et liceat stulta credulitate frui!
Cur pressus prior est interiorque torus?
Collaque conspicio dentis habere notam?
Si dubitas famae parcere, parce mihi!
Perque meos artus frigida gutta fluit.
Tunc ego, sed tecum, mortuus esse velim.
Insequar, et falli muneris instar erit;
Et fuerint oculis probra videnda meis,
Concedent verbis lumina nostra tuis.
Sit modo 'non feci' dicere lingua memor:
Etsi non causa, iudice vince tuo!

3.15 RADITUR hic elegis ultima meta meis;
(Nec me deliciae dedecuere meae)
Non modo militiae turbine factus eques.
Paelignae dicar gloria gentis ego,
Cum timuit socias anxia Roma manus.
Moenia, quae campi iugera pauca tenent,
Quantulacumque estis, vos ego magna voco.'
Aurea de campo vellite signa meo!
2050 18 Pulsanda_est magnis area maior equis.

Gaudiaque ambigua dasque negasque fide;
Indeserta meo pectore regna gere;
Ambobus populis sic venerandus eris.

UNO posse aliquem tempore amare duas; **2.10**
Ecce, duas uno tempore turpis amo.
Artibus in dubio_est haec sit an illa prior.
Et magis haec nobis, et magis illa placet.
Dividuumque tenent alter et alter amor.
Non erat in curas una puella satis?
In freta collectas alta quid addis aquas?
Hostibus eveniat vita severa meis;
Et medio laxe ponere membra toro;
Simque mei lecti non ego solus onus;
Si satis una potest, si minus una, duae!
Pondere, non nervis corpora nostra carent;
Decepta_est opera nulla puella mea;
Utilis et forti corpore mane fui.
Di faciant, leti causa sit ista mei!
Miles et aeternum sanguine nomen emat;
Aequora periuro naufragus ore bibat;
Cum moriar, medium solvar et inter opus,
'Conveniens vitae mors fuit ista tuae.' 38

PELIACO pinus vertice caesa vias, **2.11**
Conspicuam fulvo vellere vexit ovem.
Argo funestas pressa bibisset aquas!
Fallacisque vias ire Corinna parat. L1[I]
Et gelidum Borean egelidumque Notum? 𝔽
Una_est iniusti caerula forma maris;
Pontus habet: bibuli litoris illa mora_est.
Hactenus est tutum; cetera caeca via_est.
Quas Scylla infestet, quasve Charybdis aquas,
Quo lateant Syrtes magna minorque sinu!
Credite! quaerenti nulla procella nocet.
Currit in inmensum panda carina salum,
Et prope tam letum, quam prope cernit aquam.
Quam tibi sit toto nullus in ore color!
Et 'felix', dicas 'quem sua terra tenet!'
Threiciam digitis increpuisse lyram.
Aequa tamen puppi sit Galatea tuae!
Nereidesque deae Nereidumque pater.
Inpleat illa tuos fortior aura sinus!
Huc venti spirent, huc agat aestus aquas!
Ipsa tua moveas turgida vela manu.
Et dicam 'nostros advehit illa deos'
Oscula: pro reditu victima vota cadet,
Et tumulus mensae quilibet instar erit.
Paene sit ut mediis obruta navis aquis,
Nec te praecipites extimuisse Notos.
Cur ego non votis blandiar ipse meis?
Lucifer admisso tempora portet equo! 56 2300

In vultu tacitas arguis esse notas.
Si culpo, crimen dissimulare putas.
Seu malus, alterius dicor amore mori.
Aequo animo poenam, qui meruere, ferunt;
Ipsa vetas iram pondus habere tuam;
Adsiduo domitus verbere lentus eat.
◆◆◆ Obicitur dominae contemerasse torum.
Sordida contemptae sortis amica iuvet!
Tergaque conplecti verbere secta velit?
Et tibi perdocta_est grata ministra manu:
Quid, nisi ut indicio iuncta repulsa foret?
Me non admissi criminis esse reum!

2.8
COMERE sed solas digna, Cypassi, deas,
Apta quidem dominae, sed magis apta mihi,
Sensit concubitus unde Corinna tuos?
Furtivae Veneris conscia signa dedi?
Illum ego contendi mente carere bona!
Serva Mycenaeo Phoebas amata duci:
Quod decuit reges, cur mihi turpe putem?
Vidi te totis erubuisse genis;
Per Veneris feci numina magna fidem!
Carpathium tepidos per mare ferre Notos!
Concubitus hodie, fusca Cypassi, tuos!
Unum est e dominis emeruisse satis.
Et veniam culpae proditor ipse meae,
L2[O] Narrabo dominae, quotque quibusque modis!

𝔽 **2.9a** ◆◆◆
O in corde meo desidiose puer,
Laedis, et in castris vulneror ipse meis?
Gloria pugnantes vincere maior erat.
Confossum medica postmodo iuvit ope?
Semper et inventis ulteriora petit.
Pigra reluctanti cessat in hoste manus.
Ossibus? ossa mihi nuda relinquit amor.
Hinc tibi cum magna laude triumphus eat.
Stramineis esset nunc quoque tecta casis.
Mittitur in saltus carcere liber equus;
Tutaque deposito poscitur ense rudis:
Defunctum placide vivere tempus erat.

2.9b
DEPRECER: usque adeo dulce puella malum_est.
Nescio quo miserae turbine mentis agor.
Frena retentantem durior oris equus,
Tangentem portus ventus in alta rapit,
Notaque purpureus tela resumit Amor.
Hic tibi sunt vires, hac tua dextra facit;
Vix illis prae me nota pharetra sua_est.
Sustinet et somnos praemia magna vocat!
Longa quiescendi tempora fata dabunt.
Sperando certe gaudia magna feram;
Saepe fruar domina, saepe repulsus eam.
Et movet exemplo vitricus arma tuo.

Post mea mansurum fata superstes opus!

2.1
ILLE ego nequitiae Naso poeta meae;
Non estis teneris apta theatra modis.
Et rudis ignoto tactus amore puer;
Agnoscat flammae conscia signa suae
Conposuit casus iste poeta meos?'
Centimanumque Gygen, (et satis oris erat)
Ardua devexum Pelion Ossa tulit;
Quod bene pro caelo mitteret ille suo;
Excidit ingenio Iuppiter ipse meo.
Clausa tuo maius ianua fulmen habet;
Mollierunt duras lenia verba fores.
Et revocant niveos Solis euntis equos;
Inque suos fontes versa recurrit aqua;
Quamvis robur erat, carmine victa sera_est.
Quid pro me Atrides alter et alter agent,
Raptus et Haemoniis flebilis Hector equis?
Ad vatem, pretium carminis, ipsa venit.
Nomina: non apta_est gratia vestra mihi.
Carmina, purpureus quae mihi dictat Amor!

2.2
DUM perago tecum pauca, sed apta, vaca!
Illa, quae Danai porticus agmen habet;
Rescripsit trepida 'non licet' illa manu,
Quod nimium dominae cura molesta tua_est.
Desine: quem metuit quisque, perisse cupit.
Unde nihil, quamvis non tueare, perit? L2[O]
Et castum, multis quod placet, esse putet; 𝔽
Quam dederis illi, reddat ut illa tibi.
Conscius esse times: dissimulare licet.
Venerit ignotus: postmodo notus erit.
Visat, et iudiciis aegra sit illa tuis;
Inposita gremio stertere fronte potes.
Quaesieris nec tu curva theatra time!
Quis minor est autem quam tacuisse labor?
Ille potens; alii, sordida turba, iacent.
Atque ambo domini, quod probat una, probant.
Quod voluit fieri blanda puella, facit.
Et simulet lacrimas carnificemque vocet;
Et veris falso crimine deme fidem!
Haec fac: in exiguo tempore liber eris.
Squalidus orba fide pectora carcer habet;
Tantalus: hoc illi garrula lingua dedit;
Ante suos annos occidit, illa dea_est.
Unde vir incestum scire coactus erat;
Vir doluit, famae damna puella tulit.
Nec quemquam, quamvis audiat, illa iuvant:
Sive amat, officio fit miser ille tuo.
Iudicis illa sui tuta favore venit.
Damnabitque oculos et sibi verba dabit.
Et dicet: 'poenas garrulus iste dabit!'

Adsunt, in gremio iudicis illa sedet.
Toxica, non stricto fulminat ense manus;
Quid precibus nostris mollius esse potest?

2.3 MUTUA nec Veneris gaudia nosse potes!
Vulnera quae fecit, debuit ipse pati.
Si tuus in quavis praetepuisset amor.
◆◆◆ Bellica non dextrae convenit hasta tuae.
Sunt tibi cum domina signa ferenda tua.
Si careas illa, quis tuus usus erit?
Indigna_est pigro forma perire situ.
Non caret effectu, quod voluere duo.
Dum bene ponendi munera tempus habes.

2.4 FALSAQUE pro vitiis arma movere meis.
In mea nunc demens crimina fassus eo.
Heu! quam, quae studeas ponere, ferre grave_est!
Auferor ut rapida concita puppis aqua.
Centum sunt causae, cur ego semper amem.
Uror, et insidiae sunt pudor ille meae;
Spemque dat in molli mobilis esse toro;
Velle, sed ex alto dissimulare puto;
Sive rudis, placita es simplicitate tua.
Carmina: cui placeo, protinus ipsa placet;
Culpantis cupiam sustinuisse femur.
At poterit tacto mollior esse viro.
Oscula cantanti rapta dedisse velim;
L2[I] Tam doctas quis non possit amare manus?
𝔽 Et tenerum molli torquet ab arte latus:
◆◆◆ Illic Hippolytum pone, Priapus erit.
Et potes in toto multa iacere toro;
Conveniunt voto longa brevisque meo.
Ornata_est: dotes exhibet ipsa suas.
Est etiam in fusco grata colore Venus;
Leda fuit nigra conspicienda coma;
Omnibus historiis se meus aptat amor.
Haec melior, specie corporis, illa sapit.
Noster in has omnis ambitiosus amor.

2.5 UT mihi sint totiens maxima vota mori.
Ei mihi, perpetuum nata puella malum!
Nec data furtive munera crimen habent.
Me miserum! quare tam bona causa mea_est?
Cui sua 'non feci' dicere amica potest!
Cui petitur victa palma cruenta rea.
Sobrius adposito crimina vestra mero;
Nutibus in vestris pars bona vocis erat.
Mensa, nec in digitis littera nulla fuit;
Verbaque pro certis iussa valere notis.
Conpositi iuvenes unus et alter erant:
(illa mihi lingua nexa fuisse liquet)
Sed tulerit cupido mollis amica viro,
Sed Venerem Marti saepe tulisse suo.
Iniciam dominas in mea iura manus.
In bona cur quisquam tertius ista venit?'
Conscia purpureus venit in ora pudor,
Subrubet aut sponso visa puella novo,
Aut ubi cantatis Luna laborat equis,
Maeonis Assyrium femina tinxit ebur;
Et numquam casu pulchrior illa fuit.
Maesta erat in vultu: maesta de**cent**er erat.
Et fuit in teneras impetus ire genas:
Defensa_est armis nostra puella suis.
Oscula ne nobis deteriora daret.
Excutere irato tela trisulca Iovi;
Et volo non ex hac illa fuisse nota.
Et quiddam visa est addidicisse novi.
Lingua tua est nostris, nostra recepta tuis.
Iuncta queror, quamvis haec quoque iuncta queror:
Nescio quis pretium grande magister habet.

OCCIDIT: exequias ite frequenter, aves; 2.6
Et rigido teneras ungue notate genas;
Pro longa resonent carmina vestra tuba!
Expleta est annis ista querela suis;
Magna, sed antiqua est causa doloris Itys.
Tu tamen ante alios, turtur amice, dole!
Et stetit ad finem longa tenaxque fides:
Hoc tibi, dum licuit, psittace, turtur erat.
Quid vox mutandis ingeniosa sonis, L2[I]
Infelix, avium gloria, nempe iaces! 𝔽
Tincta gerens rubro Punica rostra croco.
Reddebas blaeso tam bene verba sono!
Garrulus et placidae pacis amator eras.
Forsitan et fiunt inde frequenter anus.
In multos poteras ora vacare cibos.
Pellebatque sitim simplicis umor aquae.
Miluus et pluviae graculus auctor aquae;
Illa quidem saeclis vix moritura novem:
Psittacus, extremo munus ab orbe datum!
Inplentur numeris deteriora suis:
Iamque cinis vivis fratribus Hector erat.
Vota procelloso per mare rapta Noto?
(Et stabat vacuo iam tibi Parca colo)
Clamavit moriens lingua 'Corinna, vale!'
Udaque perpetuo gramine terra viret:
Dicitur, obscenae quo prohibentur aves;
Et vivax phoenix, unica semper avis;
Oscula dat cupido blanda columba mari.
Convertit volucres in sua verba pias.
Quo lapis exiguus par sibi carmen habet:
Ora fuere mihi plus ave docta loqui.'

UT vincam, totiens dimicuisse piget. 2.7
Eligis e multis, unde dolere velis;

1.3

IUSTA precor: quae me nuper praedata puella_est,
A, nimium volui! tantum patiatur amari:
Accipe, per longos tibi qui deserviat annos,
Si me non veterum commendant magna parentum
Nec meus innumeris renovatur campus aratris,
At Phoebus comitesque novem vitisque repertor
At nulli cessura fides, sine crimine mores
Non mihi mille placent, non sum desultor amoris:
Tecum, quos dederint annos mihi fila sororum,
Te mihi materiem felicem in carmina praebe:
Carmine nomen habent exterrita cornibus Io
Quaeque super pontum simulato vecta iuvenco
Nos quoque per totum pariter cantabimur orbem,

1.4

VIR tuus est epulas nobis aditurus easdem:
Ergo ego dilectam tantum conviva puellam
Alteriusque sinus apte subiecta fovebis?
Desine mirari, posito quod candida vino
Nec mihi silva domus, nec equo mea membra cohaerent:
Quae tibi sint facienda tamen, cognosce nec Euris
Ante veni, quam vir! nec quid, si veneris ante,
Cum premet ille torum, vultu comes ipsa modesto
Me specta nutusque meos vultumque loquacem,
Verba superciliis sine voce loquentia dicam:
Cum tibi succurret Veneris lascivia nostrae,
Siquid erit, de me tacita quod mente queraris,
L1[O] Cum tibi, quae faciam, mea lux, dicamve, placebunt,
𝔾 Tange manu mensam, tangunt quo more precantes,
Quod tibi miscuerit, sapias, bibat ipse, iubeto:
Quae tu reddideris ego primus pocula sumam
Si tibi forte dabit, quod praegustaverit ipse,
Nec premat inpositis sinito tua colla lacertis,
Nec sinus admittat digitos habilesve papillae,
Oscula si dederis, fiam manifestus amator
Haec tamen adspiciam, sed quae bene pallia celant,
Nec femori committe femur nec crure cohaere
Multa miser timeo, quia feci multa proterve,
Saepe mihi dominaeque meae properata voluptas
Hoc tu non facies; sed, ne fecisse puteris,
Vir bibat, usque roga (precibus tamen oscula desint!)
Si bene conpositus somno vinoque iacebit,
Cum surges abitura domum, surgemus et omnes,
Agmine me invenies aut invenieris in illo;
Me miserum! monui, paucas quod prosit in horas:
Nocte vir includet, lacrimis ego maestus obortis,
Oscula iam sumet, iam non tantum oscula sumet:
Verum invita dato (potes hoc) similisque coactae;
Si mea vota valent, illum quoque ne iuvet, opto,
Sed quaecumque tamen noctem fortuna sequetur,

1.5

AESTUS erat, mediamque dies exegerat horam:
Pars adaperta fuit, pars altera clausa fenestrae,
Qualia sublucent fugiente crepuscula Phoebo,

2.15

IN quo censendum nil nisi dantis amor,
Protinus articulis induat illa suis;
Et digitum iusto commodus orbe teras!
Invideo donis iam miser ipse meis.
Artibus Aeaeae Carpathiive senis!
Et laevam tunicis inseruisse manum:
Inque sinum mira laxus ab arte cadam;
Neve tenax ceram siccaque gemma trahat,
Tantum ne signem scripta dolenda mihi.
Adstringens digitos orbe minore tuos.
Quodve tener digitus ferre recuset, onus.
Damnaque sub gemma fer pereuntis aquae;
Et peragam partes anulus ille viri.
Illa datam tecum sentiat esse fidem!

2.16

PARVA, sed inriguis ora salubris aquis,
Et micet Icarii stella proterva canis:
Et viret in tenero fertilis herba solo.
Eat quoque baciferam Pallada rarus ager,
Gramineus madidam caespes obumbrat humum.
Quae movet ardores, est procul; ardor adest.
In caeli sine te parte fuisse velim.
In longas orbem qui secuere vias;
Si fuit in longas terra secanda vias!
Dummodo cum domina, molle fuisset iter;
Et dare non aequis vela ferenda Notis;
Nec timeam vestros, curva Malea, sinus. L1[O]
fundit et effusas ore receptat aquas, 𝔾
Et subventuros auferat unda deos,
Corpore nos facili dulce feremus onus;
Tum quoque transnasset, sed via caeca fuit.
Me teneant, quamvis amnibus arva natent,
Frigidaque arboreas mulceat aura comas,
Non ego natalem, rura paterna, locum,
Quaeque Prometheo saxa cruore rubent.
Separor a domina cur ego saepe mea?
Per me perque oculos, sidera nostra, tuos:
Inrita, qua visum_est, ventus et unda ferunt.
Incipe pollicitis addere facta tuis,
Ipsa per admissas concute lora iubas!
Et faciles curvis vallibus este, viae!

2.17

ILLO convincar iudice turpis ego;
Quae Paphon et fluctu pulsa Cythera tenet.
Formosae quoniam praeda futurus eram!
Me miserum! cur est tam bene nota sibi?
Nec nisi conpositam se prius illa videt.
(O facies oculos nata tenere meos!)
Aptari magnis inferiora licet.
Capta recusantem detinuisse virum;
Egeriam iusto concubuisse Numae,
Turpiter obliquo claudicet ille pede.

26

Iungitur herous cum breviore modo.
Te deceat medio iura dedisse foro.
Non erit hic nobis infitiandus amor.
Et multae per me nomen habere volunt;
Ut fiat, quid non illa dedisse velit?
Frigidus Eurotas populiferque Padus,
Ingenio causas tu dabis una meo.

2.18 PRIMAQUE iuratis induis arma viris,
Et tener ausuros grandia frangit Amor.
In gremio sedit protinus illa meo;
'Me miseram, iam te' dixit 'amare pudet?'
Et, quae me perdunt, oscula mille dedit.
Resque domi gestas et mea bella cano.
Crevit, et huic operi quamlibet aptus eram:
Sceptraque privata tam cito sumpta manu:
Deque cothurnato vate triumphat Amor.
(Ei mihi! praeceptis urgeor ipse meis)
Scribimus et lacrimas, Phylli relicta, tuas,
Hippolytique parens Hippolytusque legant,
Dicat et Aoniae Lesbis † amata lyrae.
Scriptaque diversis rettulit ille locis!
Legit ab Hippolyto scripta noverca suo;
Quodque legat Phyllis, si modo vivit, adest;
Det votam Phoebo Lesbis amata lyram.
Aureus in medio Marte tacetur Amor:
L1[I] Et comes extincto Laodamia viro.
𝔾 Dicis, et a vestris in mea castra venis.

2.19 AT mihi fac serves, quo magis ipse velim.
0 Ferreus est, siquis, quod sinit alter, amat.
Et faciat voto rara repulsa locum!
Nil ego, quod nullo tempore laedat, amo.
Quaque capi possem, callida norat opem.
Cunctantem tardo iussit abire pede!
Insonti, speciem praebuit esse nocens!
Rursus erat votis comis et apta meis.
Oscula, di magni, qualia quotque dabat!
Saepe time insidias, saepe rogata nega
Longa pruinosa frigora nocte pati!
Hoc iuvat, haec animi sunt alimenta mei.
Vertitur et, stomacho dulcis ut esca, nocet.
Non esset Danae de Iove facta parens;
Facta est, quam fuerat, gratior illa Iovi.
Carpat et e magno flumine potet aquam!
Ei mihi! ne monitis torquear ipse meis!
Quod sequitur, fugio; quod fugit, ipse sequor.
Incipe iam prima claudere nocte forem;
Quaerere, quid latrent nocte silente canes,
Cur totiens vacuo secubet ipsa toro:
Daque locum nostris materiamque dolis!
Uxorem stulti siquis amare potest;

2450

28

Incipis, incipiet desinere esse mea.
Cum bene servasses, ut bene verba darem;
At mihi concessi finis amoris erit.
Nox mihi sub nullo vindice semper erit?
Nil facies, cur te iure perisse velim?
Corrumpit vitio gaudia nostra suo.
Me tibi rivalem si iuvat esse, veta!

2457

QUI modo Nasonis fueramus quinque libelli, 0
Ut iam nulla tibi nos sit legisse voluptas,

ARMA gravi numero violentaque bella parabam 1.1
Par erat inferior versus: risisse Cupido
Quis tibi, saeve puer, dedit hoc in carmina iuris?
Quid, si praeripiat flavae Venus arma Minervae,
Quis probet in silvis Cererem regnare iugosis,
Crinibus insignem quis acuta cuspide Phoebum
Sunt tibi magna, puer, nimiumque potentia regna:
An, quod ubique, tuum est? tua sunt Heliconia tempe?
Cum bene surrexit versu nova pagina primo,
Nec mihi materia est numeris levioribus apta,
Questus eram, pharetra cum protinus ille soluta
Lunavitque genu sinuosum fortiter arcum,
Me miserum! certas habuit puer ille sagittas:
Sex mihi surgat opus numeris, in quinque residat:
Cingere litorea flaventia tempora myrto,

ESSE quid hoc dicam, quod tam mihi dura videntur 1.2
Et vacuus somno noctem, quam longa, peregi, L1[I]
Nam, puto, sentirem, siquo temptarer amore. 𝔾
Sic erit: haeserunt tenues in corde sagittae,
Cedimus an subitum luctando accendimus ignem?
Vidi ego iactatas mota face crescere flammas
Verbera plura ferunt, quam quos iuvat usus aratri,
Asper equus duris contunditur ora lupatis,
Acrius invitos multoque ferocius urget,
En ego confiteor: tua sum nova praeda, Cupido;
Nil opus est bello: veniam pacemque rogamus,
Necte comam myrto, maternas iunge columbas!
Inque dato curru, populo clamante triumphum,
Ducentur capti iuvenes captaeque puellae:
Ipse ego, praeda recens, factum modo vulnus habebo
Mens Bona ducetur manibus post terga retortis
Omnia te metuent, ad te sua bracchia tendens
Blanditiae comites tibi erunt Errorque Furorque,
His tu militibus superas hominesque deosque,
Laeta triumphanti de summo mater Olympo
Tu pinnas gemma, gemma variante capillos
Tunc quoque non paucos, si te bene novimus, ures,
Non possunt, licet ipse velis, cessare sagittae,
Talis erat domita Bacchus Gangetide terra:
Ergo cum possim sacri pars esse triumphi,
Adspice cognati felicia Caesaris arma: